

ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Πτυχιακή εργασία

**ΑΠΟ ΤΟ ΧΑΡΤΟΝΟΜΙΣΜΑ ΣΤΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ
ΠΛΗΡΩΜΕΣ, ΣΤΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΠΟΡΤΟΦΟΛΙ, ΤΙΣ
ΜΙΚΡΟΠΛΗΡΩΜΕΣ (MICROPAYMENT), ΚΑΙ ΤΟ ΨΗΦΙΑΚΟ
ΝΟΜΙΣΜΑ**

ΑΟΥΡΕΛΑ ΤΖΕΛΟ

Επιβλέπων καθηγητής Δρ. Β. ΣΤΕΦΑΝΗΣ

Μεσολόγγι, 2017

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Πίνακας περιεχομένων

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	5
Κεφάλαιο 1 ^ο	6
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ	6
1.1. Ιστορική αναδρομή του χρήματος	6
1.1.1.Αντιπραγματισμός	6
1.1.2.Χρήση μετάλλων ως μέσο συναλλαγής.....	7
1.1.3.Δημιουργία των τραπεζών	10
1.2. Έλεγχος του χρήματος και καθορισμός της αξίας του	12
1.2.1.Ορισμός του χρήματος.....	12
1.2.2.Τράπεζες και Χρήμα	13
1.3.Η οικονομία σήμερα	15
1.3.1.Βασικοί Σκοποί της Νομισματικής Πολιτικής.....	17
1.3.2.Προϊόντα και υπηρεσίες ενός πιστωτικού ιδρύματος.....	18
1.4.Τεχνολογικό Υπόβαθρο	20
Κεφάλαιο 2 ^ο	22
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ.....	22
2.1. Εισαγωγή στο ηλεκτρονικό εμπόριο.....	22
2.2.1. Αρχή του Ηλεκτρονικού Εμπορίου	23
2.2. Στάδια προς τις ηλεκτρονικές πληρωμές	24
2.3.Πλεονεκτήματα μετάβασης στις ηλεκτρονικές πληρωμές	25
2.3.1.Πλεονεκτήματα από Ηλεκτρονικές Πληρωμές	26
2.3.2.Πλεονεκτήματα από την ηλεκτρονική τιμολόγηση	31
2.3.3.Πλεονεκτήματα από την Ηλεκτρονική Τραπεζική	34
2.4. Φραγμοί του Ηλεκτρονικού Εμπορίου	35
2.5.Μετατροπή σε cash lite.....	36
Κεφάλαιο 3 ^ο	38
ΜΕΣΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	38
3.1.E-banking & m-banking	38
3.2.Paypal.....	39
3.3. Προπληρωμένες Κάρτες (prepaid cards)	40
3.4.Paysafe	41
3.5. Google wallet.....	41
3.6. Apple pay	42

3.7. Τεχνολογία NFC	42
3.8. Bitcoin.....	43
3.9. Lite coin	43
Κεφάλαιο 4 ^ο	45
ΑΧΡΗΜΑΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	45
4.1 Τι είναι αχρήματη οικονομία	45
4.2 Λύση ή οργανωμένο σχέδιο.....	45
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	47
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	48

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία με τίτλο «Από το χαρτονόμισμα στις Ηλεκτρονικές Πληρωμές, στο Ηλεκτρονικό Πορτοφόλι, τις Μικροπληρωμές (Micropayment) και το ψηφιακό νόμισμα», έχει σκοπό την παρουσίαση της πορείας του χρήματος από την αρχή της δημιουργίας του, μέχρι σήμερα.

Στο πρώτο κεφάλαιο, γίνεται αναφορά στην ιστορία του χρήματος. Την εξέλιξη της ανταλλακτικής οικονομίας, και την χρήση των μετάλλων για συναλλαγές αλλά και την δημιουργία του χαρτονομίσματος. Επίσης, αναφέρονται στοιχεία για την δημιουργία των τραπεζών και την νομισματική πολιτική που ακολουθείται από αυτές.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, παρουσιάζεται η εισαγωγή στο ηλεκτρονικό εμπόριο, τα πλεονεκτήματα που έχει ο καταναλωτής από το ηλεκτρονικό εμπόριο αλλά και οι φραγμοί που υπάρχουν στην επέκταση της νέας μορφής εμπορίου.

Το τρίτο κεφάλαιο ασχολείται με τα μέσα που υπάρχουν για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές, όπως είναι οι προπληρωμένες κάρτες, τα έξυπνα κινητά τηλέφωνα και τα tablets. Ενώ παρατίθενται και στοιχεία για τα νέα ψηφιακά νομίσματα, Bitcoin και Litecoin, τα οποία φαίνονται πολλά υποσχόμενα.

Η αντικατάσταση της παραδοσιακής μορφής του νομίσματος από τα ψηφιακά νομίσματα δεν αργεί να γίνει σε ολοκληρωτικό επίπεδο. Κι αυτό διότι η εξέλιξη της τεχνολογίας είναι ραγδαία και η αποδοχή της από την κοινωνία είναι τεράστια.

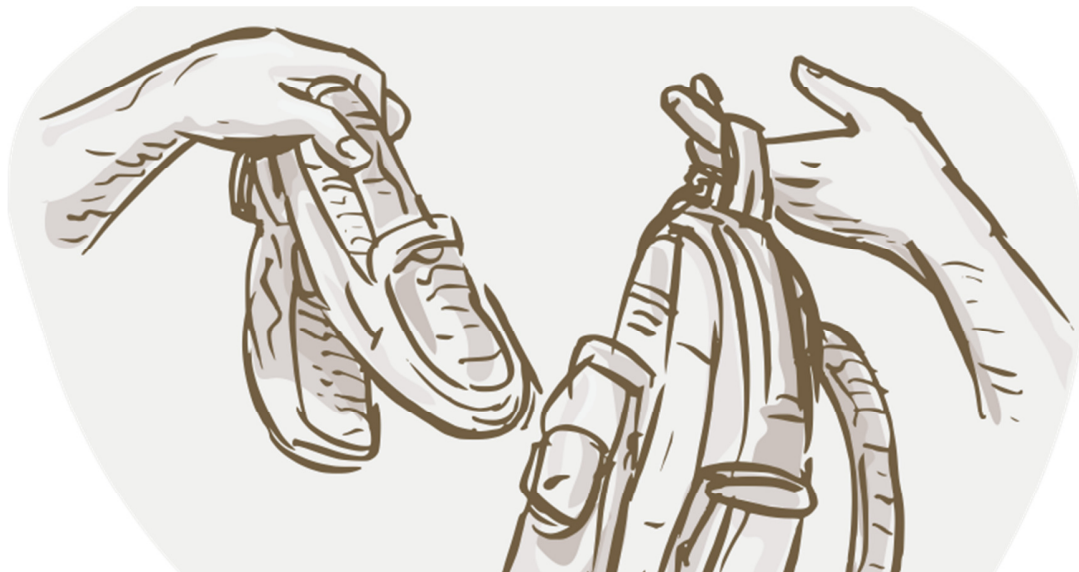
Κεφάλαιο 1^ο

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

1.1. Ιστορική αναδρομή του χρήματος

1.1.1. Αντιπραγματισμός

Η ιστορία της δημιουργίας του χρήματος ξεκινάει από την αρχαιότητα, όπου δεν υπήρχε ουσιαστικά η έννοια του χρήματος όπως σήμερα, αλλά στηρίζονταν στον αντιπραγματισμό, δηλαδή υπερίσχυε η ανταλλακτική οικονομία. Πρόκειται για μία οικονομία, όπου το οικονομικό της σύστημα λειτουργούσε χωρίς την ύπαρξη χρημάτων, ενώ η ανταλλαγή προϊόντων αλλά και υπηρεσιών γινόταν με την διαπραγμάτευση. Οι άνθρωποι στην αρχαιότητα, διαπραγματεύονταν την τιμή του προϊόντος που ήθελαν να ανταλλάξουν, ενώ η τιμή ήταν ουσιαστικά ποσότητα από το αγαθό που γινόταν η ανταλλαγή.

Αρχή της ανταλλακτικής οικονομίας είναι η αμοιβαιότητα. Ουσιαστικά, όσοι προβαίνουν στην ανταλλαγή αγαθών, έχουν αμοιβαία θέληση να αποκτήσει ο ένας το αγαθό του άλλου κι έτσι καταλήγουν στην ανταλλαγή των δύο αγαθών μεταξύ τους, αφού πρώτα συμφωνήσουν για την ποσότητα που πρέπει να ανταλλαχθεί, έτσι ώστε να θεωρηθεί δίκαιη η ανταλλαγή. Σύμφωνα με

όσους υποστηρίζουν την ανταλλακτική οικονομία, η αρχή της αμοιβαιότητας αποτελεί μία αίσθηση σύνδεσης μεταξύ τους αλλά και την αίσθηση ότι μαζί αποτελούν μία κοινωνία.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός του ότι, ενώ ο αντιπραγματισμός ήταν μία ενέργεια που ακολουθούσαν κατά την αρχαιότητα, άρχισε να υφίσταται και στις μέρες μας. Αυτό οφείλεται στις δύσκολες οικονομικές συγκυρίες που περνάνε οι περισσότεροι λαοί, καθώς έτσι προσπαθούν να καταπολεμήσουν την οικονομική ανασφάλεια που έχει δημιουργηθεί. Επίσης, ως αντιπραγματισμός θεωρείται η ανταλλαγή δώρων και η ανταλλαγή των οικονομιών που κάνει ένας άνθρωπος, (Haughn, 2014).

Ωστόσο με το πέρασμα των χρόνων δημιουργούνταν ολοένα και περισσότερα προβλήματα μέσα στις οικονομίες που λειτουργούσαν με τον αντιπραγματισμό. Το βασικότερο πρόβλημα ήταν η άμεση εύρεση ενός ατόμου που είχε ένα αγαθό και ήθελε να το ανταλλάξει με ένα άλλο άτομο, έτσι ώστε να υπάρχει αμοιβαία θέληση και από τις δύο μεριές για να γίνει η ανταλλαγή. Ένα άλλο βασικό πρόβλημα ήταν ο καθορισμός της αξίας των αγαθών που ανταλλάσσονταν.

Η ανταλλαγή ως μέσο συναλλαγής αναφέρεται και από πολλούς αρχαίους φιλόσοφους, όπως από τον Αριστοτέλη. Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, οι κοινότητες των αρχαίων στην Ελλάδα, αντάλλαζαν αγαθά τα οποία ήταν απαραίτητα για την καθημερινή τους διαβίωση και θεωρούνταν χρήσιμα, ενώ δεν υπήρχε κάποιος διαμεσολαβητής σε αυτήν την ενέργεια. Στην συνέχεια όμως, εξαιτίας των προβλημάτων που αναφέρθηκαν, οι κοινότητες άρχισαν τις χρηματικές συναλλαγές.

1.1.2.Χρήση μετάλλων ως μέσο συναλλαγής

Έτσι, με την έναρξη των εμπορικών συναλλαγών έγινε ο εκτοπισμός του αντιπραγματισμού, καθώς όλες οι κοινότητες συμφώνησαν στο γεγονός ότι θα έπρεπε να έχουν μόνο ένα αγαθό με το οποίο θα αντάλλαζαν τα υπόλοιπα. Το αγαθό αυτό θα έπρεπε να ήταν τέτοιο ώστε να έχει πραγματική αξία και να μπορεί να χρησιμοποιηθεί εύκολα από όλους. Το χρήμα όμως σαν γενικό όρος δεν αποδιδόταν μόνο ως σύμβολο ανταλλαγής αγαθών αλλά το χρησιμοποιούσαν

και για την μέτρηση της αξίας των προϊόντων και των υπηρεσιών που πρόσφεραν, (Κανελλόπουλος, χ.χ.).

Στην ανταλλακτική οικονομία πλούσιος θεωρούνταν αυτός που είχε υπό την κατοχή του τα περισσότερα ζώα ή τα περισσότερα στρέμματα γης. Μετά την ανταλλαγή των αγαθών άρχισαν να χρησιμοποιούν τα μέταλλα, με πρώτες μαρτυρίες να χρονολογούνται στην 3^η χιλιετία π.Χ. στην περιοχή της Μεσοποταμίας. Στις επιγραφές που έχουν ανακαλυφθεί από εκείνη την εποχή, φαίνεται ότι είχαν αναπτύξει διάφορους νόμους που τηρούσαν μεταξύ τους οι συναλλασσόμενοι. Έκαναν δικά τους συμβόλαια και πλήρωναν βασιζόμενοι στο πόσο ζυγίζει το κάθε μέταλλο. Με το πέρασμα των χρόνων, το μέταλλο ως μέσο συναλλαγής άρχισε να γίνεται ακόμα πιο συνηθισμένο, όπως γινόταν και στην Αίγυπτο. Συγκεκριμένα, στην Αίγυπτο, υπολόγιζαν την αξία ενός προϊόντος με την χρήση του χαλκού.

Τα μέταλλα αυτά, τον χρυσό, τον χαλκό, τον άργυρο και το ασήμι τα χρησιμοποιούσαν σε ακατέργαστη μορφή. Ενώ την αξία του κάθε μετάλλου την υπολόγιζαν με βάση το πόσο βαρύ είναι το εκάστοτε μέταλλο, (Αργολική Αρχαιική Βιβλιοθήκη Ιστορίας και Πολιτισμού, 2011).

Σύμφωνα με τις ανακαλύψεις που έχουν γίνει από αρχαιολόγους για το ελλαδικό χώρο, το νόμισμα που βρέθηκε σε αρχαία ελληνική πόλη της Εφέσου θεωρείται ένα από τα αρχαιότερα στον κόσμο, καθώς χρονολογείται περισσότερο από 2.700 χρόνια ύπαρξης. Η πόλη της Εφέσου ήταν μία σημαντική πόλη με έντονη δραστηριότητα εμπορίου, με τοποθεσία στα παράλια της Μικράς Ασίας. Ήταν φτιαγμένο από ήλεκτρο, το οποίο είναι φυσικό κράμα από ανάμειξη χρυσού και ασημιού και το υλικό αυτό το έπαιρναν από την περιοχή της Λυδίας.

Εικόνα 1.1.2.α):

Τάλαντα που βρέθηκαν στις Μυκήνες τα οποία χρησιμοποιούσαν για συναλλακτικούς σκοπούς κατά τον 16^ο – 14^ο αιώνα π. Χ.

Πηγή εικόνας: Αργολική Αρχαιική Βιβλιοθήκη Ιστορίας και Πολιτισμού, 2011

Στην αρχαία Ελλάδα, χρησιμοποιούσαν τα τάλαντα στις συναλλαγές τους. Τα τάλαντα, όπως φαίνεται και στην εικόνα 1.1, είχαν ένα σχήμα που περιέγραφε ουσιαστικά την τεντωμένη δορά

ενός βοδιού. Ήταν πλάκα μετάλλου που την προτιμούσαν εξαιτίας της πρακτικότητας που εμφάνιζε κατά την μεταφορά του. Εκτός από τις Μυκήνες, έχουν βρεθεί και σε άλλες τοποθεσίες όπως τα παράλια της Μ. Ασίας, τη Σαρδηνία, την Κύμη, την Κρήτη, σε νησιά του Αιγαίου αλλά και στην Κύπρο.

Αργότερα, κατά τον 7^ο αιώνα π.Χ., άρχισαν να χρησιμοποιούν ένα σιδερένιο αντικείμενο, τον οβελό για τις συναλλαγές που έκαναν. Ο οβελός χρησιμοποιήθηκε ευρέως από πολλούς εξαιτίας της χρηστικότητας που παρουσίαζε, καθώς ήταν ένα απαραίτητο εργαλείο που διευκόλυνε πολύ το ψήσιμο των ζώων που κατανάλωναν σε καθημερινή βάση. Σύμφωνα με τους μελετητές, η χρήση του συγκεκριμένου αντικειμένου ως μέσο συναλλαγής αποδίδεται στον Φειδωνα, τον βασιλιά του Άργους. Ο οβελός ήταν πολύ λεπτός με αποτέλεσμα κάθε παλάμη να μπορεί να κρατήσει 6 οβελούς μαζί.

Μετά από την χρήση των διάφορων μετάλλων που χρησιμοποιήθηκαν για συναλλακτικούς σκοπούς, οι αρχαίοι σκέφτηκαν να δώσουν αξία σε μικρότερα μέταλλα, δίνοντας το σχήμα και το μήκος που να επέτρεπαν την εύκολη μεταφορά τους. Έτσι, τυποποίησαν διάφορα νομίσματα, τα οποία ήταν σφραγισμένα από τους υπεύθυνους, ενώ προτίμησαν να χαραξουν και την αξία του μετάλλου πάνω, έτσι ώστε να μην απαιτείται η διαδικασία του ζυγίσματος. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ενώ η χρήση των οβελών διαδόθηκε με μεγάλη ταχύτητα στις κοινότητες του αρχαίου κόσμου, η χρήση των νομισμάτων δεν διαδόθηκε με τέτοια μεγάλη ταχύτητα, καθώς απαιτήθηκαν πολλά χρόνια για να γίνει ευρέως αποδεκτά.

Στην Αθήνα η κοπή των νομισμάτων κατά την διάρκεια του 6^{ου} -3^{ου} αιώνα π.Χ., γινόταν με την χρήση του αργυρού. Μετά άρχισαν να χρησιμοποιούν και άλλα μέταλλα, όπως τον χαλκό και σε ειδικές περιπτώσεις είχαν εκδώσει ακόμα και νομίσματα από χρυσό. Το αθηναϊκό αργυρό το χρησιμοποιούσαν πέρα από τον ελλαδικό χώρο και σε άλλα εμπορικά κέντρα, από την Ιταλία μέχρι και το Αφγανιστάν. Αποτελούσε ένα πολύ ισχυρό νόμισμα, ενώ ήταν αυτό που είχε την μεγαλύτερη διάρκεια ζωής για τις αρχαίες οικονομίες. Τα αθηναϊκά νομίσματα απεικόνιζαν συνήθως διάφορα θέματα πάνω τους, ενώ πολλές φορές είχαν θεματολογία θρησκευτική ή από διάφορες αθλητικές δραστηριότητες.

Εικόνα 1.1.2.β)
Δεκάδραχμο αργυρό
Αθηνών που εκδόθηκε
κατά το 440-420 π.Χ.

Πηγή Εικόνας 1.1.β): Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας και Πολιτισμού, 2011

Από την στιγμή που εγκαθιδρύθηκε η δημοκρατία στη Αθήνα, πάνω από 5 αιώνες το νομισματοκοπείο των Αθηνών έφτιαχνε νομίσματα που παρουσίαζαν το κεφάλι της θεάς Αθηνάς¹.

Κάθε πόλης-κράτος εξέδιδε το δικό του νόμισμα, εξαιτίας της αυτονομίας που είχαν η κάθε μία ξεχωριστά και χρησιμοποιούσαν αυτά για τις ιδιωτικές αλλά και τις δημόσιες συναλλαγές τους. Οι θεματολογίες που είχαν στις επιφάνειες τους τα νομίσματα ήταν τέτοια ώστε να είναι αναγνωρίσιμα από όλους τους κατοίκους των κοινοτήτων τους. Ένας μεγάλος αριθμός νομισμάτων είχε ως θεματολογία την μυθολογία αλλά και την θρησκεία. Ακόμη παρίσταναν πολλά ζώα αλλά και φυτά, τα οποία συνδέονταν με την κάθε αυτόνομη πόλη. Επίσης, υπήρχαν νομίσματα που παρίσταναν γλυπτά και πορτραίτα των βασιλιάδων που είχαν κατά καιρούς.

1.1.3.Δημιουργία των τραπεζών

Η πρώτη τράπεζα που άρχισε να λειτουργεί και να δραστηριοποιείται στον ελλαδικό χώρο, χρονολογείται κατά τον 6^ο αιώνα π.Χ. Η κύρια λειτουργία της πρώτης τράπεζας ήταν η ανάληψη

¹ Η θεά Αθηνά ήταν προστάτιδα της Αθήνας κι έτσι για να την τιμήσουν οι αρχαίοι Έλληνες άρχισαν να εκδίδουν νομίσματα με την όψη της

της ευθύνης για τον έλεγχο των διαφόρων νομισμάτων που χρησιμοποιούνταν από τις κοινωνίες. Γενικότερα, υπήρχαν πολλά νομίσματα τα οποία δεν έμοιαζαν μεταξύ τους και χρησιμοποιούνταν για τις συναλλαγές του λαού. Για αυτό και ήταν μεγάλη η ανάγκη να δημιουργηθεί ένας οργανισμός, ο οποίος να είναι σε θέση να αναλάβει τον έλεγχο της ποιότητας των αργυρών αυτών, (Τιβέριος, 1999).

Στη συνέχεια όμως, άρχισε να δημιουργείται η φιλοσοφία της δημιουργίας τόκου από τις νεοσύστατες τότε τράπεζες. Άρχισαν οι τραπεζίτες να προσφέρουν τόκο σε όσους κατέθεταν τα χρήματα τους στις τράπεζες. Έτσι, με στόχο να αυξήσουν το ποσοστό των χρημάτων τους, άρχισαν να καταθέτουν όλο και περισσότεροι στις τράπεζες. Έτσι άρχισε να λειτουργεί ο θεσμός της τράπεζας που υφίσταται και σήμερα, αλλά με διαφορετική μορφή από ότι ξεκίνησε. Ουσιαστικά από τον 5^ο αιώνα π.Χ., άρχισαν οι ιδιωτικές αλλά και οι δημόσιες καταθέσεις αργυρών, ενώ ταυτόχρονα ξεκίνησαν οι παραχωρήσεις αργυρών σε μορφή δανείου. Επίσης, οι πρώτοι τραπεζίτες ξεκίνησαν να διαχειρίζονται τις περιουσίες των ανθρώπων που εμπιστεύονταν τα χρήματα τους σε αυτούς, όπως γίνεται και σήμερα, ξεκίνησαν να δίνουν εντολές για λογαριασμό τρίτων, (Φίλιππας, 2011).

Το 700 π. Χ. σύμφωνα με τις επιγραφές του Ηρόδοτου, οι Λυδοί ήταν οι πρώτοι στον δυτικό κόσμο που έφτιαξαν τα κέρματα. Το 1100 μ. Χ., καθώς ο Χριστιανισμός επεκτάθηκε στην Ευρώπη, οι τραπεζικές καινοτομίες στη Γένοβα και γύρω από την περιοχή της Μεσογείου, παρατηρήθηκε το ενταμένο διεθνές εμπόριο, καθώς χτίστηκε και η Παπική Τραπεζική. Το 1800 μ. Χ., η Βενετία ανέλαβε την καλύτερη δομή ασφαλείας με τη μοναδική γεωγραφική της τοποθεσία. Τον ίδιο αιώνα, εφευρέθηκε ο χρυσός κανόνας και το αντιπροσωπευτικό χρήμα εμφανίστηκε σε χώρες όπως η Σουηδία και η Αγγλία, όπου ιδρύθηκαν οι κεντρικές τράπεζες παράλληλα με τις εθνικές τράπεζες, δημόσιες και ιδιωτικές.

Η ίδρυση των Κεντρικών τραπεζών πρόκυψε όχι μόνο ως συνέπεια των αμέτρητων δημοσιονομικών ελλειμμάτων από τους πολέμους των βασιλιάδων και των σουλτάνων, αλλά και από την ανάγκη να καθιερωθεί ένα γραφείο συμψηφισμού που θα υποστήριζε το τραπεζικό σύστημα κατά την εποχή της αυξημένης πίεσης προκειμένου να αποτρέπουν καταστάσεις πανικού στις Τράπεζες.

1.2. Έλεγχος του χρήματος και καθορισμός της αξίας του

1.2.1 Ορισμός του χρήματος

Το χρήμα αποτελεί ένα μέσο ανταλλαγής, αφού πρώτα συμφωνήσουν τα συναλλασσόμενα μέρη για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης συναλλαγής. Για παράδειγμα, οι έμποροι δέχονται να πάρουν χρήματα, δίνοντας ως αντάλλαγμα τα προϊόντα τους. Καθώς και οι εργαζόμενοι, δέχονται να πάρουν χρήματα από τους εργοδότες τους, αφού πρώτα προσφέρουν ως αντάλλαγμα την προσωπική τους εργασία.

Το χρήμα χρησιμοποιείται και ως λογιστική μονάδα, καθώς αποτελεί ένα εργαλείο για να μπορέσει να διευκρινιστεί η αξία ενός προϊόντος ή μίας υπηρεσίας. Έτσι, με την λογιστική αυτή μονάδα, διευκολύνεται η επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων που συναλλάσσονται στην κοινωνία.

Οι λειτουργίες του χρήματος είναι οι εξής:

- Μέτρο υπολογισμού των αξιών και των τιμών

Με την χρήση των χρημάτων συγκρίνουμε διάφορα αγαθά μεταξύ τους για να αποφανθούμε για το ποιο αγαθό είναι μεγαλύτερης αξίας και ποιο μικρότερης.

- Μέσο πληρωμών και συναλλαγών

Με την πάροδο των αιώνων, οι άνθρωποι συμφώνησαν και κατέληξαν στην σημερινή μορφή των χρημάτων (χάρτινων και κερμάτων). Εφόσον υπήρχαν συνεχώς προβλήματα με τα άλλα είδη που χρησιμοποιούσαν ως μέσα πληρωμών, όπως ήταν τα ζώα, αποφάσισαν ότι για να αποφεύγονται τέτοια προβλήματα για το μέσο συναλλαγών που θα χρησιμοποιούσαν έπρεπε να τηρούνται τα εξής κριτήρια:

α) Όλη η κοινωνία να αποδεχθεί το μέσο συναλλαγής

β) Να μην αλλοιώνεται ή να φθείρεται με το πέρασμα του χρόνου

γ) Να είναι κάτι το οποίο να μεταφέρεται με ευκολία και να μην υπάρχουν προβλήματα για την μεταφορά του

Για αυτό και ο χρυσός άρχισε να χρησιμοποιείται ως μέσο ανταλλαγής, καθώς υπόκειται στα παραπάνω κριτήρια και εκτός από αυτά, είχε αξία από μόνο του ως υλικό. Τα χαρτονομίσματα που άρχισαν να εκδίδονται αργότερα και οι άνθρωποι δέχτηκαν να χρησιμοποιούν ένα μέσο συναλλαγής το οποίο δεν έχει ουσιαστικά εσωτερική αξία, αλλά η αξία του είναι απλά εικονική για να μπορούν να γίνονται οι συναλλαγές με ευκολία.

- Μέσο αποταμίευσης

Με την έννοια αποταμίευση εννοείται η δυνατότητα που έχει μία οικονομική μονάδα, το νοικοκυριό, το κράτος ή κάποια επιχείρηση, να διατηρεί την περιουσία του χωρίς να έχει αγαθά, να έχει δηλαδή στην διάθεσή του χρήματα. Έτσι διατηρείται η περιουσία κάποιου σε ρευστή μορφή και μπορεί να έχει πρόσβαση σε αυτά οποιαδήποτε στιγμή.

1.2.2. Τράπεζες και Χρήμα

Ο έλεγχος του χρήματος γίνεται από την Κεντρική Τράπεζα, η οποία είναι η αρμόδια για το ποσοστό του χρήματος που θα τυπωθεί. Το τραπεζικό σύστημα είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι του χρηματοπιστωτικού συστήματος της εκάστοτε χώρας. Δραστηριοποιούνται ως οργανισμοί με κύρια αρμοδιότητα την διαμεσολάβηση ανάμεσα στους αποταμιευτές και τους πιστούχους. Έτσι, γίνεται η εξασφάλιση του μετασχηματισμού της ρευστότητας που κυκλοφορεί σε μία οικονομία.

Σημαντική είναι η συμβολή του τραπεζικού συστήματος στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Το παραπάνω γεγονός, επιτυγχάνεται με την τόνωση της εγχώριας ζήτησης, την υποστήριξη δυναμικών κλαδών της οικονομίας μέσω χρηματοδότησης και αύξηση των επενδύσεων σε καινοτόμους τομείς. Η αποτελεσματικότητα της συμβολής του τραπεζικού συστήματος στην οικονομία, εξαρτάται από το θεσμικό πλαίσιο που υπάρχει στην εκάστοτε κοινωνία. Κατά συνέπεια, σε περίπτωση που το θεσμικό πλαίσιο στο οποίο υπόκειται το τραπεζικό σύστημα είναι αξιόπιστο, τότε θα έχει και θετική συμβολή σε αυτό.

Ο κυριότερος σκοπός του χρηματοπιστωτικού συστήματος είναι η ικανότητά της να χρηματοδοτεί την οικονομία, δηλαδή να μεταφέρει κεφάλαια από τις πλεονασματικές στις

ελλειμματικές μονάδες. Τις πλεονασματικές μονάδες αποτελούν αυτοί που αποταμιεύουν ενώ τις ελλειμματικές μονάδες αποτελούν οι επενδυτές και οι καταναλωτές, (Νούλας, 2005).

Οι αποταμιευτές στην ουσία δανείζουν τα χρήματά τους στους οργανισμούς που λειτουργούν ως χρηματοπιστωτικοί μεσολαβητές, αυτοί στη συνέχεια δίνουν τα χρήματα τους σε μορφή δανείου σε επιχειρήσεις και σε καταναλωτές. Η μεταφορά του κεφαλαίου από τους μεσολαβητές στις επιχειρήσεις και στους καταναλωτές γίνεται με τη μορφή δανεισμού, καθώς η επιχείρηση ή ο καταναλωτής αποδέχεται το δάνειο υπογράφοντας μία γραπτή συμφωνία που συνάπτεται ανάμεσα στα δύο μέρη.

Στη συμφωνία αυτή προσδιορίζεται ο χρόνος πληρωμής καθώς και το ποσό του τόκου. Για όσους δανείζονται η απαίτηση αποτελεί υποχρέωση, ενώ για αυτούς που δανείζουν αποτελεί στοιχείου του ενεργητικού τους. Τα νοικοκυριά είναι αυτά που αποτελούν το κυριότερο προμηθευτή κεφαλαίων στην κεφαλαιαγορά. Σε αντίθεση με τα νοικοκυριά, οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί παρόλο που είναι και αυτοί μεγάλοι προμηθευτές, υστερούν των νοικοκυριών εξαιτίας της λειτουργίας τους ως διαμεσολαβητές. Οι διαμεσολαβητές ουσιαστικά δανείζονται κεφάλαια από άλλους και στην συνέχεια τα δανείζουν ή διαφορετικά τα επενδύουν.

Στην Ελλάδα, η Κεντρική Τράπεζα της Ελλάδος έχει ως κύρια αρμοδιότητα την εκτέλεση της νομισματικής πολιτικής σύμφωνα με τις οδηγίες του Ευρωσυστήματος στο οποίο εντάσσεται η χώρα αλλά και ταυτόχρονα να διασφαλίζει την χρηματοοικονομική σταθερότητα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα στην Ελλάδα. Η συγκεκριμένη τράπεζα μπορεί να εφαρμόζει τέτοιες οικονομικές πολιτικές που να συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας και να συμπίπτουν με τις πολιτικές που προτείνει η εκάστοτε Κυβέρνηση, αλλά μέχρι το σημείο που να μην υπάρχει επιρροή και απόκλιση προς την αντίθετη πλευρά του σκοπού που έχει ως Κεντρική Τράπεζα. Είναι η μοναδική τράπεζα στην χώρα που έχει το δικαίωμα να ελέγχει και να ρυθμίζει :

- α) το ποσό του χρήματος που θα τυπωθεί
- β) την τιμή του συναλλάγματος
- γ) το βασικό επιτόκιο
- δ) τις καταθέσεις των εμπορικών τραπεζών
- ε) τον διατραπεζικό δανεισμό

Η τράπεζα αυτή είναι θεσμικά, λειτουργικά αλλά και προσωπικά ανεξάρτητη, έτσι ώστε να μην μπορεί να ελέγχεται από τις Κυβερνήσεις και να μην γίνονται καταχρήσεις όσον αφορά την πολιτική της και την έκδοση χρημάτων. Οι αρμοδιότητες που έχει η ΤτΕ χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, στη μία ανήκουν οι αρμοδιότητες που έχει στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος και στην άλλη κατηγορία ανήκουν άλλες αρμοδιότητες που έχει, (Γρεβενίτου, Δημητρίου, Σωτηρούδη, 2014,9).

1.3.Η οικονομία σήμερα

Σήμερα το χρήμα έχει την χάρτινη μορφή, η ιστορία της οποίας ξεκινά από την στιγμή που άρχισαν να εξελίσσονται οι τράπεζες και συγκεκριμένα από το 1656, όποτε άρχισε η ανάπτυξη της σουηδικής τράπεζας, της Τράπεζας της Στοκχόλμης.

Οι κοινωνίες δέχτηκαν την χρήση των χαρτονομισμάτων, όχι επειδή σκεφτόντουσαν την εξαργύρωση τους από κάποια τράπεζα αλλά επειδή ήξεραν ότι με την χρήση τους θα μπορούσαν αποκτήσουν όποιο αγαθό ήθελαν. Ουσιαστικά, αυτό που συνέβαινε με την χρήση των μετάλλων για μέσο συναλλαγής χάθηκε με το πέρασμα των χρόνων και τα χαρτονομίσματα έγιναν αποδεκτά από όλους.

Η κυκλοφορία των χαρτονομισμάτων ονομάστηκε πιστωτική και έτσι έγινε η αρχή κατά την οποία οι τράπεζες άρχισαν να θέτουν την ποσότητα του χρήματος που θα κυκλοφορούσε στην αγορά. Επειδή όμως μία τράπεζα δεν μπορεί από μόνη της να αποφασίσει την ποσότητα κυκλοφορίας του χρήματος, αποφασίστηκε να συνεργαστούν οι τράπεζες και τα κράτη για αυτό το ζήτημα. Με την πάροδο του χρόνου δημιουργήθηκαν πολύ μεγάλες τράπεζες, οι οποίες έδιναν μεγάλα δάνεια σε Κράτη με την ανταλλαγή ότι θα αποτελούσαν μονοπώλιο στην έκδοση των πιστωτικών χαρτονομισμάτων.

Όταν ξεκίνησε η έκδοση των τραπεζογραμματίων από τις τράπεζες, υπήρξε σύγχυση στις κοινωνίες για το αν έπρεπε οι τράπεζες να λειτουργούν χωρίς περιορισμούς κατά την έκδοση των χρημάτων ή θα έπρεπε να υποταχθούν σε κάποιον περιορισμό. Τελικά, επικράτησε ο περιορισμός της ποσότητας του χρήματος που πρέπει να εκδίδει μία τράπεζα. Έτσι,

κατοχυρώθηκε η ποσοτική ρύθμιση του χρήματος που εκδιδόταν (όπως είναι μέχρι και σήμερα), την οποία ρύθμιση έλεγχε το Κράτος.

Οι τράπεζες θα έπρεπε να έχουν ως απόθεμα ένα ποσοστό μετάλλων έτσι ώστε όταν ζητούνταν να εξαργυρωθεί ένα τραπεζογραμμάτιο, να έχουν ρευστά διαθέσιμα και συνεπώς να αντεπεξέλθουν στην ζήτηση.

Με το ξεκίνημα του εκδοτικού προνομίου που απέκτησαν οι τράπεζες τέθηκαν και κάποιοι περιορισμοί από το νόμο, καθώς δημιουργήθηκαν τρία συστήματα για την ρύθμιση της ποσότητας των τραπεζογραμμάτων που εξέδιδαν.

1. Το 1844 σε ισχύ ήταν το αγγλικό σύστημα, κατά το οποίο τα τραπεζογραμμάτια που εκδίδονταν δεν θα ξεπερνούσαν το ποσό του χρυσού καλύμματος που όριζε ο νόμος. Συγκεκριμένα, δεν μπορούσε να ξεπερνά τα 14 εκατομμύρια αγγλικές λίρες. Το σύστημα αυτό ονομαζόταν και σύστημα καθορισμένου ακάλυπτου εκδιδόμενου τραπεζογραμματίου. Η κεντρική τράπεζα είχε την αρμοδιότητα να προβεί σε αύξηση της ποσότητας των εκδιδόμενων τραπεζογραμμάτων, εκτός κι αν είχαν εξαντληθεί τα ήδη εκδιδόμενα και υπήρξε αύξηση στο αποθέματα χρυσού.
2. Κατά το γαλλικό σύστημα που υπήρξε σε ισχύ μέχρι και το 1928, δεν υπήρχε σύνδεση της κυκλοφορίας των τραπεζογραμμάτων και των αποθεμάτων που είχε η κεντρική τράπεζα, όπως στο αγγλικό σύστημα. Σε αυτό το σύστημα, υπήρχε ορισμένο ποσό το οποίο επέτρεπε την κυκλοφορία των τραπεζογραμμάτων. Το ποσό αυτό ήταν το μέγιστο έτσι ώστε να μπορεί η τράπεζα να έχει την κατάλληλη ρευστότητα στην διάθεση της για να κινείται.
3. Το 1875 διαμορφώθηκε το γερμανικό σύστημα, γνωστό ως «σύστημα του ποσοτικού καλύμματος». Κατά το γερμανικό σύστημα δεν ήταν ορισμένο το ανώτατο όριο για την κυκλοφορία των τραπεζογραμμάτων, αλλά αρχή του συστήματος αυτού ήταν η κάλυψη των τραπεζογραμμάτων από το ένα τρίτο του χρυσού που υπήρχε στην διάθεση των τραπεζών. Το σύστημα αυτό έγινε αποδεκτό και τηρήθηκε από αρκετές χώρες, όπως το Βέλγιο, την Ελβετία, την Ισπανία, την Αυστραλία, τις Ηνωμένες Πολιτείες, (Καλιτσουνάκης, 1956,448).

1.3.1.Βασικοί Σκοποί της Νομισματικής Πολιτικής

1. Σταθερότητα των Τιμών

Η σταθερότητα των τιμών αποτελεί ένα μέσο έτσι ώστε να επιτευχθεί η οικονομική σταθερότητα. Με την σταθερότητα των τιμών επιδιώκεται η καταπολέμηση της κυκλικής διακύμανσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας αλλά και της απασχόλησης. Με άλλα λόγια, η επιδίωξη της σταθερότητας των τιμών σε καταναλωτικά αγαθά αποβλέπει στο να μην μειωθούν τα πραγματικά εισοδήματα, σε περίπτωση μεταβολών στις τιμές.

2. Ουδετερότητα του χρήματος

Το χρήμα με βάση την νομισματική πολιτική πρέπει να έχει ουδέτερη επίδραση στην οικονομία, δηλαδή να μην δημιουργεί πληθωρισμό ή αντιπληθωρισμό. Με βάση αυτό το σκοπό, πρέπει να υπάρχει μία σταθερή ποσότητα χρήματος που κυκλοφορεί στην αγορά, να είναι δηλαδή καθορισμένος ο όγκος που κυκλοφορεί. Επειδή όμως, η οικονομία μεταβάλλεται, έτσι υπάρχει και η ανάγκη για μεταβολή στην ποσότητα του χρήματος. Έτσι, γίνονται μεταβολές έτσι ώστε να εξουδετερωθεί η αντίστοιχη μεταβολή στην ταχύτητα με την οποία κυκλοφορεί το χρήμα.

3. Πλήρης Απασχόληση

Ο τρίτος βασικός σκοπός την νομισματικής πολιτικής αναφέρεται στην πλήρη απασχόληση. Με τον όρο πλήρης απασχόληση, εννοείται όταν δεν υπάρχει διαθέσιμη παραγωγική δύναμη, δηλαδή οι παραγωγικές ικανότητες μίας χώρας λειτουργούν όλες. Σε περίπτωση που η απασχόληση είναι μειωμένη, τότε η κεντρική τράπεζα μπορεί να το εξουδετερώσει μέσω της πιστωτικής επέκτασης. Ενώ, αν η απασχόληση είναι σε υψηλότερο επίπεδο, τότε ασκείται η πολιτική πιστωτικού περιορισμού, (Καλιτσουνάκης, 1956, 493).

1.3.2. Προϊόντα και υπηρεσίες ενός πιστωτικού ιδρύματος

Σύμφωνα με το άρθρο 11 του νόμου 3601/2007 και στην οδηγία 2004/39/ΕΚ., οι δραστηριότητες τις οποίες μπορούν να καλύψουν τα πιστωτικά ιδρύματα είναι οι εξής²:

1. Αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων
2. Χορήγηση δανείων ή άλλων πιστώσεων συμπεριλαμβανόμενων και των πράξεων πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων
3. Χρηματοδοτική μίσθωση (Leasing)
4. Πράξεις διενέργειας πληρωμών και μεταφοράς κεφαλαίων
5. Έκδοση και διαχείριση μέσων πληρωμής (πιστωτικών και χρεωστικών καρτών, ταξιδιωτικών και τραπεζικών επιταγών)
6. Εγγυήσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων
7. Συναλλαγές για λογαριασμό του ιδίου ιδρύματος ή της πελατείας του σε:
 - ❖ Μέσα χρηματαγοράς (αξιόγραφα, πιστοποιητικά καταθέσεων, κ.λ.π.)
 - ❖ Συνάλλαγμα

²Εφημερις της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας, Τεύχος Πρώτο, Νόμος υπ' αριθμό 3601, Κεφάλαιο Γ, Άρθρο 11

- ❖ Προθεσμιακά συμβόλαια χρηματοπιστωτικών τίτλων ή χρηματοπιστωτικά δικαιώματα
 - ❖ Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συναλλάγματος
 - ❖ Κινητές αξίες
 - ❖ Συμμετοχές σε εκδόσεις τίτλων και παροχή συναφών υπηρεσιών περιλαμβανομένων ειδικότερα και των υπηρεσιών αναδόχου εκδόσεων τίτλων
8. Παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις, όσον αφορά τη διάρθρωση του κεφαλαίου, τη βιομηχανική στρατηγική και συναφή θέματα και συμβουλών, καθώς και υπηρεσιών στον τομέα της συγχώνευσης και της εξαγοράς επιχειρήσεων
9. Συμμετοχές σε εκδόσεις τίτλων και παροχή συναφών υπηρεσιών περιλαμβανομένων ειδικότερα και των υπηρεσιών αναδόχου εκδόσεων τίτλων
10. Μεσολάβηση στις διατραπεζικές αγορές
11. Διαχείριση χαρτοφυλακίου ή παροχή συμβουλών για τη διαχείριση χαρτοφυλακίου
12. Φύλαξη και διαχείριση κινητών αξιών
13. Εμπορικές πληροφορίες περιλαμβανομένων και των υπηρεσιών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας πελατών
14. Εκμίσθωση θυρίδων

15. Έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος

16. Όλες τις επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες καθώς και τις παρεπόμενες υπηρεσίες, όπως αυτές εξειδικεύονται στο ν. 3606/2007 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων

1.4.Τεχνολογικό Υπόβαθρο

Με την πάροδο των χρόνων, η παραδοσιακή μορφή των χρημάτων που χρησιμοποιεί η πλειοψηφία των ανθρώπων σήμερα αρχίζει να χάνεται. Στην θέση αυτών μπαίνει το ηλεκτρονικό χρήμα. Πρόκειται για μία επανάσταση στον τομέα της οικονομίας, που θα αλλάξει όλο το οικονομικό γίγνεσθαι με την πάροδο των χρόνων.

Χρησιμοποιώντας την τεχνολογία, οι τράπεζες στοχεύουν στην μείωση διάφορων λειτουργικών εξόδων ενώ παράλληλα βελτιώνουν την απόδοση των υπηρεσιών που προσφέρουν στους πελάτες τους.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση το ποσοστό των ανθρώπων που χρησιμοποιούν την ηλεκτρονική τραπεζική ανέρχεται στο 50%, ενώ στην Ελλάδα μόλις 16% του συνολικού πληθυσμού χρησιμοποιεί τις ηλεκτρονικές τραπεζικές υπηρεσίες, κάτι που ενδέχεται να αυξηθεί με την πάροδο των χρόνων. Επομένως, υπάρχει περιθώριο για την χώρα μας να αναπτυχθεί περαιτέρω στο συγκεκριμένο πεδίο.

Όλες οι τράπεζες εκδίδουν χρεωστικές κάρτες σε κάθε πελάτη που ανοίγει έναν λογαριασμό στην εκάστοτε τράπεζα. Με τις χρεωστικές κάρτες μπορούν οι πελάτες να πληρώνουν για αγαθά και υπηρεσίες σε επιχειρήσεις που δέχονται το πλαστικό χρήμα. Στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι πάνω από 70% έχουν χρεωστικές κάρτες, καθώς σήμερα είναι λίγες οι επιχειρήσεις που δεν δέχονται πλαστικό χρήμα για τις αγορές των πελατών τους. Το ποσοστό αυτό σημείωσε αύξηση τον τελευταίο χρόνο, εξαιτίας της επιβολής του περιορισμού της κίνησης κεφαλαίων.

Στόχος των τραπεζών είναι η επένδυση σε τέτοιου είδους καινοτόμες εφαρμογές, έτσι ώστε μέσα από την τεχνολογία να βελτιώσουν την λειτουργία τους και να αποκτήσουν συγκριτικό πλεονέκτημα στην τραπεζική αγορά, (Μαριόλης, 2016).

Κεφάλαιο 2^ο

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ

2.1. Εισαγωγή στο ηλεκτρονικό εμπόριο

Η ταχύτητα με την οποία εξελίσσεται η σημερινή τεχνολογία καθώς και η γρήγορη μετάδοση της χρήσης των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του διαδικτύου, οδήγησαν τις κοινωνίες σε παγκόσμιο επίπεδο να ασχοληθούν με το ηλεκτρονικό εμπόριο και τις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Μέσω του διαδικτύου, δίνεται η ευκαιρία στους ανθρώπους να επικοινωνήσουν και να προβούν σε συναλλαγές, χωρίς να υφίσταται η ανάγκη να βρίσκονται στον ίδιο χώρο οι συναλλασσόμενοι. Έτσι δημιουργήθηκαν πολλές υπηρεσίες που αποσκοπούν στην διευκόλυνση των ανθρώπων στην καθημερινότητα τους.

Μέσω του διαδικτύου, οι επιχειρήσεις και όλοι οι οργανισμοί μίας οικονομίας απέκτησαν την δυνατότητα για περαιτέρω ανάπτυξη, μεγαλύτερη επικοινωνία και διείσδυση στην ευρύτερη αγορά. Εξαιτίας αυτών των δυνατοτήτων, άρχισαν να δημιουργούνται όλο και περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες διεξάγουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα μέσα από τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, δηλαδή μέσα από το διαδίκτυο. Οι επιχειρήσεις αυτές είναι γνωστές ως e-business, καθώς διαφέρουν από τις παραδοσιακές επιχειρήσεις που προσφέρουν υπηρεσίες και προϊόντα μόνο στον χώρο της επιχείρησής τους, (Πετσίτης, 2011, 10)

Όταν μία συναλλαγή εκτελείται με την χρήση κάθε μορφής τεχνολογίας πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών, τότε έχουμε ηλεκτρονικό εμπόριο (e-commerce). Οι ηλεκτρονικές συναλλαγές μπορεί να έχουν επιχειρηματική μορφή, να αφορούν διοικητικές συναλλαγές ή ακόμα και ανταλλαγή πληροφοριών. Το ηλεκτρονικό εμπόριο έχει ως στόχο να δημιουργήσει προστιθέμενη αξία στον συναλλασσόμενο πελάτη και παράλληλα να προσθέσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην εταιρία που ασκεί την επιχειρηματική ιδιότητα.

2.2.1. Αρχή του Ηλεκτρονικού Εμπορίου

Το ηλεκτρονικό εμπόριο έκανε την αρχή εμφάνισης του πριν από κάποιες δεκαετίες, και οι πρώτοι οργανισμοί που το υλοποίησαν ήταν οι τράπεζες.

- Το 1970, δημιουργήθηκαν συστήματα, τα οποία επέτρεπαν στις τράπεζες να μεταφέρουν τα διαθέσιμα χρηματικά τους αποθέματα από την μία τράπεζα στην άλλη, μέσα από ιδιωτικά δίκτυα που τους πρόσφεραν ασφάλεια.
- Μία δεκαετία αργότερα, το 1980, άρχισαν να διαδίδονται με μεγάλη ταχύτητα, οι τεχνολογίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας, τα οποία έχουν ως βάση την ανταλλαγή μηνυμάτων, όπως είναι τα ηλεκτρονικά ταχυδρομεία που χρησιμοποιούμε. Έτσι, ενώ παλαιότερα για να στείλει κανείς ένα μήνυμα σε κάποιον που βρίσκεται μακριά, θα έπρεπε να γράψει σε χαρτί και να περιμένει μέρες μέχρι να φτάσει στον αποστολέα, η διαδικασία αυτή έγινε πολύ πιο γρήγορη. Τα μηνύματα φτάνουν στον αποστολέα μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε δευτερόλεπτα και δεν υπάρχει το κόστος αλλά και η αναμονή που υπήρχε κάποτε.
- Τέλη του 1980 με αρχές του 1990, έγινε η διεθνής απελευθέρωση της αγοράς των τηλεπικοινωνιών και η πρόσβαση στο διαδίκτυο έγινε πιο προσιτή στους ανθρώπους. Εκείνη την δεκαετία άρχισαν να διαδίδονται τα ηλεκτρονικά κοινωνικά δίκτυα. Εκτός από το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, άρχισαν να χρησιμοποιούν της ηλεκτρονικές διασκευές, συνομιλίες και συζητήσεις ομαδικές μέσω διαδικτύου αλλά και την μεταφορά αρχείων.
- Μέσα στην δεκαετία του 1990 και με την εμφάνιση του ιστού, διευκολύνθηκε κατά μεγάλο ποσοστό η δημοσίευση και η εύρεση κάθε είδους πληροφορίας στο διαδίκτυο. Ολόκληρες κοινωνίες άρχισαν να προμηθεύονται προσωπικούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές αλλά και υπηρεσίες που προσφέρουν πρόσβαση στο δίκτυο.
- Τέλη της ίδιας δεκαετίας, καθιερώθηκαν οι μέθοδοι που κρυπτογραφούν και εξακριβώνουν με ακρίβεια τον αποστολέα των ηλεκτρονικών μηνυμάτων, προσφέροντας έτσι ασφάλεια στις αποστολές. Έτσι, άρχισαν να γίνονται εισαγωγές και εξαγωγές με την χρήση του διαδικτύου, εφόσον ήταν ασφαλής η διεθνής ηλεκτρονική συναλλαγή, (Τζέκου, 2014, 7).

2.2. Στάδια προς τις ηλεκτρονικές πληρωμές

Το πρόγραμμα ηλεκτρονικής κατάθεσης εισήχθη για πρώτη φορά στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, το 1986. Το πρόγραμμα αυτό άρχισε ως πιλοτικό, έχοντας ως στόχο την αποτελεσματική επεξεργασία των φορολογικών αποδόσεων. Πριν ακόμη ξεκινήσει το πιλοτικό πρόγραμμα, η αρμόδια οργάνωση είχε προετοιμάσει κατάλληλα το έδαφος, καθώς είχε άμεση συνεργασία με όσους παρείχαν τα λογισμικά που προετοιμάζει τον φόρο αλλά και με όλους τους ειδικούς που ασχολούνται με την φορολογία, έτσι ώστε να ξεκινήσει με μεγαλύτερη επιτυχία το πρόγραμμα που προετοιμάζαν.

Κατά την δοκιμαστική περίοδο, στο πρόγραμμα συμμετείχαν τρεις πόλεις που είχαν την δυνατότητα να προβούν σε ηλεκτρονική κατάθεση. Τους παρείχαν περιορισμένους τύπους φορολογούμενων, ενώ είχαν θέσει και κάποιους φόρους επιστροφής για όσους κατέθεταν ηλεκτρονικά. Εφόσον το δοκιμαστικό πρόγραμμα ηλεκτρονικής κατάθεσης θεωρήθηκε αποτελεσματικό, άρχισαν να επεκτείνουν το πρόγραμμα και σε άλλες πόλεις, και με την πάροδο του χρόνου άρχισε να επέρχεται η ισορροπία στο θέμα της ηλεκτρονικής κατάθεσης. Έτσι το 1992 μπήκε στο πρόγραμμα και η κατάθεση μέσω τηλεφώνου αλλά και οι ηλεκτρονικές πληρωμές από το 1996.

Όπως φαίνεται και στον παρακάτω πίνακα (πίνακας 1), η ανταπόκριση της ηλεκτρονικής κατάθεσης από τους πολίτες της Αμερικής ήταν πολύ μεγάλη. Κατά τα πρώτα χρόνια βλέπουμε ότι οι επιστροφές φόρων από την ηλεκτρονική απόδοση ήταν σχετικά μικρές, αλλά κατά την διάρκεια των χρόνων, τα ποσοστά αυξήθηκαν κατά μεγάλο βαθμό. Η αύξηση των ποσοστών επιστροφής φόρων, δείχνει την αποτελεσματικότητα του προγράμματος που τέθηκε σε ισχύ το 1986, (Edwards-Dowe, 2008).

Πίνακας 1: Ηλεκτρονικές καταθέσεις για ατομικές επιστροφές φόρου³

Έτος	Συνολικές Επιστροφές Ηλεκτρονικής Κατάθεσης	Συνολικές Επιστροφές	Ποσοστό Ηλεκτρονικής Κατάθεσης
1986	0,025	102,1	0,02%
1990	4,2	112,8	3,7%
1994	13,5	114,9	11,7%
1998	24,6	123,8	19,9%
2002	46,9	131,7	35,6%
2005	68,5	134,0	51,1%
2008	73,3	136,1	53,8%

Πηγή: Επεξεργασία πίνακα από www.irs.gov/taxstats/compliancestats/article

Εφόσον στην Αμερική είχε μεγάλη απήχηση και κυρίως αποδοχή από τους πολίτες της, το πρόγραμμα τέθηκε σε ισχύ και σε άλλες χώρες, όπως την Αυστραλία, την Ισπανία και την Γαλλία, αλλά και σε χώρες την Λατινικής Αμερικής. Σήμερα, οι ηλεκτρονικές καταθέσεις και οι ηλεκτρονικές πληρωμές χρησιμοποιούνται ευρέως από όλες τις χώρες.

2.3.Πλεονεκτήματα μετάβασης στις ηλεκτρονικές πληρωμές

Η προώθηση των ηλεκτρονικών πληρωμών αποβλέπουν σε διάφορα οφέλη τόσο προς το δημόσιο, όσο και στους καταναλωτές και τους επιχειρηματίες.

Στα πλαίσια της ελληνικής εθνικής στρατηγικής για την προώθηση των ψηφιακών συναλλαγών, επισημαίνονται τα πλεονεκτήματα από την υλοποίηση αυτής της δράσης. Συγκεκριμένα,

³ Τα ποσά που αναγράφονται είναι εκφρασμένα σε εκατομμύρια

αναφέρονται τα πλεονεκτήματα από τις τρεις κατηγορίες ψηφιακών συναλλαγών, τις ηλεκτρονικές πληρωμές, την ηλεκτρονική τιμολόγηση και την ηλεκτρονική τραπεζική.

Γενικά τα πλεονεκτήματα από το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι τα εξής:

- ✓ Η βελτίωση της επιχειρηματικής λειτουργίας
- ✓ Ο μετασχηματισμός των επιχειρήσεων από την παραδοσιακή τους μορφή σε ηλεκτρονική
- ✓ Η αλλαγή των προτύπων που είχαμε ως τώρα για τις συναλλαγές
- ✓ Η μείωση στις τιμές των προϊόντων εξαιτίας του μειωμένου κόστους
- ✓ Η αύξηση της αγοραστικής παραγωγικότητας
- ✓ Η καλύτερη διαχείριση των πληροφοριών κατά την συναλλαγή
- ✓ Και ο καλύτερος έλεγχος των αποθεμάτων που έχει στην διάθεση μία επιχείρηση ή ένας οργανισμός που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα

2.3.1.Πλεονεκτήματα από Ηλεκτρονικές Πληρωμές

Εξαιτίας της οικονομικής κατάστασης στην οποία βρίσκεται η χώρα μας τα τελευταία χρόνια, έχουν γίνει διάφορες προσπάθειες για να ισορροπία της οικονομίας αλλά και την έξοδο της χώρας από την κρίση. Οι τράπεζες, που παίζουν σημαντικό ρόλο στην οικονομία μας, όπως άλλωστε και όλα τα τραπεζικά ιδρύματα για τις εκάστοτε χώρες, αντιμετώπισαν σοβαρά προβλήματα εξαιτίας της τραπεζικής κρίσης.

Στα πλαίσια της διάσωσης των ελληνικών τραπεζικών ιδρυμάτων, επιβλήθηκαν οι περιορισμοί της κίνησης κεφαλαίων, με αποτέλεσμα να μην είναι εφικτό να γίνονται οι συναλλαγές με ευκολία. Μέσα από την επιβολή των συγκεκριμένων περιορισμών, έγινε ουσιαστικά μία επανάσταση στις συναλλακτικές συνήθειες των Ελλήνων πολιτών.

Επιχειρήσεις και πολίτες, άρχισαν να χρησιμοποιούν περισσότερο τις ηλεκτρονικές πληρωμές, διότι δεν μπορούσαν να έχουν άμεση πρόσβαση στα χρήματα που είχαν καταθέσει στις ελληνικές τράπεζες. Συγκεκριμένα, κατά τους τελευταίους μήνες του έτους 2015, το 47% των πολιτών που προμηθεύτηκαν προϊόντα από το διαδίκτυο, δήλωσαν ότι μέσα από το ηλεκτρονικό εμπόριο και την ηλεκτρονική τραπεζική ξεπερνούν το πρόβλημα της ρευστότητας που υπάρχει και δεν αντιμετωπίζουν την έλλειψη μετρητών όπως οι παραδοσιακοί αγοραστές.

Η προώθηση της αγοράς των προϊόντων μέσα από το ηλεκτρονικό εμπόριο έχει ουσιαστικά μεγάλα οφέλη για το δημόσιο. Το κράτος προβαίνει με αυτόν τον τρόπο στην πάταξη της φοροδιαφυγής που είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα στην οικονομία της Ελλάδας, ενώ μειώνει και την παραοικονομία που έχει επίσης μεγαλώσει. Το όφελος που έχει ο τελικός καταναλωτής με την χρήση των ψηφιακών πληρωμών και της ηλεκτρονικής τραπεζικής συνδέονται έτσι με το όφελος που έχει το ίδιο το κράτος. Τους τελευταίους μήνες, οι συσκευές αποδοχής καρτών πληρωμής (POS) άρχισαν να έχουν μεγάλη ζήτηση από τις ελληνικές επιχειρήσεις, εξαιτίας της αλλαγής συνήθειας των καταναλωτών να ψωνίζουν με την χρήση καρτών.

Ευρωπαϊκές χώρες όπως η Μεγάλη Βρετανία, η Φιλανδία, η Ολλανδία είναι κάποιες από αυτές που σε παγκόσμιο επίπεδο προτιμούν τις ηλεκτρονικές πληρωμές από το παραδοσιακό τρόπο πληρωμής μετρητών. Οι Έλληνες αγοραστές που πληρώνουν ηλεκτρονικά για τα προϊόντα που αγοράζουν ξεπερνούν μόλις το 6%, ποσοστό που έχει αυξηθεί τους τελευταίους μήνες, εξαιτίας της επιβολής των capital controls.

Συγκεκριμένα, με την επιβολή του περιορισμού στις κινήσεις των κεφαλαίων, η αύξηση της ηλεκτρονικής τραπεζικής αυξήθηκε κατά 30%. Επίσης, μεγάλη ήταν και η αύξηση στην ζήτηση των χρεωστικών κρατών, καθώς όλοι ήθελαν να αποκτήσουν κάρτα για να μπορούν να κινούνται πιο ελεύθερα στις αγορές τους. Το αντίστοιχο ποσοστό των ατόμων που χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές πληρωμές σε ευρωπαϊκό επίπεδο ξεπερνά το 24%. Η χρήση της ηλεκτρονικής τραπεζικής δεν έχει εξαπλωθεί τόσο όσο οι ηλεκτρονικές πληρωμές.

Μέσα από την προτίμηση των Ελλήνων πολιτών να χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές πληρωμές, το δημόσιο μπορεί να έχει τεράστιο όφελος από:

- την είσπραξη του ΦΠΑ
- και τον περιορισμό της φοροδιαφυγής

Για να έχουν όμως ουσιαστικά πλεονεκτήματα όλοι οι φορείς που εμπλέκονται στις οικονομικές συναλλαγές, το δημόσιο, οι επιχειρήσεις, οι τράπεζες και οι καταναλωτές, πρέπει να ληφθούν τα παρακάτω μέτρα:

1. Περιορισμός της χρήσης του χρήματος στην παραδοσιακή του μορφή, δηλαδή τα μετρητά

Τέτοιου είδους μέτρα έχουν αρχίσει και υλοποιούνται ήδη από την μεριά των επιχειρήσεων, καθώς ήδη πολλές επιχειρήσεις έχουν προβεί στην διάθεση ενός τερματικού για τις ηλεκτρονικές πληρωμές. Γενικά για την εφαρμογή αυτού του μέτρου προτείνονται τα εξής:

- Η θέσπιση ενός ορίου για την χρήση μετρητών, αν δηλαδή η αγορά κάποιου προϊόντος ξεπερνά ένα συγκεκριμένο ποσό, τότε να είναι υποχρεωτική η ηλεκτρονική πληρωμή.
- Να ισχύει το αντικίνητρο για συνεχόμενες αναλήψεις μετρητών από τις τράπεζες. Αν υπάρχει ένα ειδικό τέλος το οποίο θα πληρώνει ο πολίτης εξαιτίας της ανάληψης μετρητών, τότε θα προτιμήσει την ηλεκτρονική τραπεζική για να μειώσει ουσιαστικά το κόστος αυτό.
- Αντίθετα, να υπάρχουν κίνητρα για την προτίμηση των ηλεκτρονικών πληρωμών. Όπως παρέχουν κάποια προγράμματα, κάποια μόνους για όσους χρησιμοποιούν χρεωστικές κάρτες στις συναλλαγές τους.
- Ένα άλλο μέτρο που θα βοηθήσει την επέκταση του ηλεκτρονικού εμπορίου, είναι η υποχρέωση των επιχειρήσεων να έχουν στην διάθεση τους τουλάχιστον έναν τερματικό αποδοχής καρτών.

- Επίσης, η χρήση της ηλεκτρονικής τραπεζικής θα αυξηθεί αν όλοι οι εργοδότες αρχίσουν να καταβάλουν τις μισθοδοσίες των υπαλλήλων τους μέσω τράπεζας
- Το ίδιο θετικά προς τις ηλεκτρονικές πληρωμές θα λειτουργήσει και η θέσπιση ενός κανόνα που να αποβλέπει στις πληρωμές που απευθύνονται στο δημόσιο, μέσα από την ηλεκτρονική τραπεζική.

2. Υποχρεωτική εγκατάσταση τερματικών POS, καθώς και επέκταση της χρήσης τους.

Τα τερματικά υποδοχής καρτών πληρωμής έχουν αρχίσει ήδη να έχουν μεγάλη ζήτηση στην ελληνική αγορά τους τελευταίους μήνες. Σύμφωνα με την έρευνα για το ηλεκτρονικό εμπόριο, απαιτούνται περίπου 400 με 500 χιλιάδες POS, έτσι ώστε να καλυφθεί όλη η επιχειρηματική αγορά από αυτά. Το μέτρο αυτό είναι εφικτό να γίνει, καθώς:

- Υπάρχει δυνατότητα χρηματοδότησης μέσω ΕΣΠΑ για επιχειρηματίες που θέλουν να αποκτήσουν τερματικά POS αλλά δεν έχουν την οικονομική άνεση. Η χρηματοδότηση μπορεί να απευθύνεται κυρίως σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, έτσι ώστε να διευκολυνθούν.
- Το κόστος των τερματικών έχει ελαχιστοποιηθεί, καθώς και η διαδικασία απόκτησης τους είναι πλέον πολύ απλή και δεν απαιτείται κάποια γραφειοκρατία. Σε αυτό βοηθάει και οι διάφοροι πάροχοι που υπάρχουν, οι οποίοι έχουν την αρμοδιότητα να παρέχουν τερματικά, καθώς έχουν άδεια από την κεντρική τράπεζα της χώρας, την Τράπεζα της Ελλάδος.
- Θεωρείται αναγκαίο να προωθηθεί περαιτέρω η απόκτηση και η χρήση των POS, σε περιοχές που παρατηρείται το μεγαλύτερο ποσοστό φοροδιαφυγής.
- Για να αντιμετωπιστεί η φοροδιαφυγή, προτείνεται η επιδότηση του κόστους εγκατάστασης σε εκείνες τις επιχειρήσεις, μέσα από ένα αλγόριθμο που είναι σχετικός με το ΦΠΑ.

3. Σύνδεση ταμειακών μηχανών με το Υπουργείο Οικονομικών

Οι ταμιακές μηχανές που διαθέτουν οι επιχειρήσεις και διάφοροι οργανισμοί που ακούν επιχειρηματική δραστηριότητα, μπορούν να συνδέονται μέσω του διαδικτύου με το αρμόδιο υπουργείο, έτσι ώστε να υπάρχει ο κατάλληλος έλεγχος. Με την ενέργεια αυτή, θα αντιμετωπιστούν σημαντικά θέματα της οικονομίας, όπως:

- Θα ελέγχονται τυχόν ψευδής ταμιακές μηχανές, τις οποίες χρησιμοποιούν διάφοροι επιχειρηματίες με στόχο την φοροδιαφυγή. Οι μηχανές αυτές, είναι εφικτό να ελέγχονται μέσω των ηλεκτρονικών εφαρμογών, με την χρήση ενός έξυπνου κινητού τηλεφώνου.
- Οι επιχειρήσεις αν αναγκαστούν να δηλώνουν το κέρδος κατά την καθημερινή τους δραστηριότητα στο Υπουργείο Οικονομικών, θα είναι πιο αποτελεσματική η δουλειά του υπουργείου για το θέμα του ΦΠΑ.
- Για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων, σημαντικό ρόλο θα παίζουν οι τράπεζες, καθώς θα διασταυρώνουν τα στοιχεία που δηλώνουν οι επιχειρηματίες, συγκρίνοντας τα με τα στοιχεία των ηλεκτρονικών πληρωμών που έχουν γίνει.

4. Μερική είσπραξη ΦΠΑ στην πηγή για αγορές με κάρτες

Με κάθε αγορά που γίνεται και πληρώνεται μέσω ηλεκτρονικών πληρωμών, οι τράπεζες μπορούν απευθείας να αποδίδουν το ΦΠΑ του προϊόντος που αντιστοιχεί στο κράτος, χωρίς να χρειαστεί να το κάνει αργότερα η επιχείρηση. Αυτό το μέτρο, μπορεί να υλοποιηθεί αλλά μερικώς:

- Αν εισπράττει το κράτος όλο το ΦΠΑ από τον επιχειρηματία, αμέσως μόλις γίνει η αγοροπωλησία, τότε οι επιχειρήσεις θα αντιμετωπίσουν προβλήματα ρευστότητας.
- Επίσης, τα POS είναι πολύπλοκα σε τεχνικά θέματα, κι έτσι θα δυσκολέψει την διαδικασία είσπραξης του ΦΠΑ.

-

5. Ενημέρωση των καταναλωτών και παροχή κινήτρων προς αυτού

Η πλήρης ενημέρωση των καταναλωτών για τα πλεονεκτήματα από την χρήση των ηλεκτρονικών πληρωμών, θα αυξήσει το ενδιαφέρον τους για το ηλεκτρονικό εμπόριο, επεκτείνοντας το περαιτέρω. Πρέπει να τονιστεί ότι πέρα από τα προσωπικά οφέλη που έχει

κανείς με την υποστήριξη των ψηφιακών συναλλαγών, υπάρχουν και οφέλη προς την πολιτεία, όπως αναφέρθηκαν παραπάνω.

Πέρα από την ενημέρωση των καταναλωτών για τις ψηφιακές συναλλαγές, είναι καλό να υπάρξουν και διάφορα κίνητρα για να δοθεί περισσότερη έμφαση στο ζήτημα, και να τραβήξει την προσοχή των καταναλωτών. Τέτοια κίνητρα μπορεί να είναι τα εξής:

- Η επιστροφή ενός ποσοστού του φόρου που πληρώνουν οι φορολογούμενοι
- Κάποια μπόνους από την χρήση ηλεκτρονικών καρτών

2.3.2.Πλεονεκτήματα από την ηλεκτρονική τιμολόγηση

Η ηλεκτρονική τιμολόγηση που υπάρχει σήμερα στην Ελλάδα γίνεται σε μόλις από 8000 επιχειρήσεις, οι οποίες εκδίδουν περίπου 15 εκατομμύρια τιμολόγια σε ηλεκτρονική μορφή. Το ποσό αυτό είναι αρκετά μεγάλο αλλά θα θεωρηθεί αρκετά μικρό αν συγκριθεί με τα συνολικά τιμολόγια που εκδίδονται κάθε χρόνο, τα οποία αγγίζουν τα 250 εκατομμύρια.

Τα οφέλη από την ηλεκτρονική τιμολόγηση είναι τα εξής:

- Μείωση ή εξάλειψη κόστους διακίνησης και διαχείρισης
- Μείωση ή εξάλειψη κόστους αποθήκευσης, καθώς ένα τιμολόγιο σε έντυπη μορφή απαιτεί αρκετό χώρο αποθήκευσης, ειδικά αν πρόκειται για μία μεγάλη επιχείρηση
- Ελαχιστοποίηση στην δημιουργία λάθους πληροφοριών στα τιμολόγια
- Μεγαλύτερη ταχύτητα όσον αφορά την εξόφληση των τιμολογίων

Οι ελληνικές επιχειρήσεις σε περίπτωση που υιοθετήσουν όλες την ηλεκτρονική τιμολόγηση, είναι εφικτό να εξοικονομήσουν πάνω από 1 δισεκατομμύριο ευρώ κάθε χρόνο. Επομένως, η προώθηση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης είναι ένα σημαντικό μέτρο, έτσι ώστε να αυξηθεί και η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων.

Στον παρακάτω πίνακα, παρουσιάζονται τα οικονομικά οφέλη που εκτιμάται ότι θα είχαν οι ελληνικές επιχειρήσεις, από την χρήση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Η εκτίμηση αναφέρεται στην πλήρη αλλά και την μερική χρήση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης.

Πίνακας 2: Οφέλη από την ηλεκτρονική τιμολόγηση (πλήρης και μερική)

Μέγεθος Επιχείρησης	Πλήρης Χρήση Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης	Μερική χρήση Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης
Πολύ Μικρές	500 εκ. ευρώ	200 εκ. ευρώ
Μικρές	100 εκ. ευρώ	60 εκ. ευρώ
Μεσαίες	70 εκ. ευρώ	40 εκ. ευρώ
Μεγάλες	750 εκ. ευρώ	600 εκ. ευρώ
Σύνολο	1,4 δις ευρώ	900 εκ. ευρώ

Πηγή: ELTRUN, 2015

Το συμπέρασμα που προκύπτει από τον πίνακα είναι ότι οι μεγάλες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις είναι αυτές που αποδίδουν το μεγαλύτερο ποσό από την ηλεκτρονική τιμολόγηση. Συγκεκριμένα, με την πλήρη τιμολόγηση, οι μεγάλες επιχειρήσεις θα έχουν όφελος έως και 750εκ. ευρώ, ενώ με την μερική ηλεκτρονική τιμολόγηση θα έχουν όφελος 600εκ. ευρώ.

Τα ηλεκτρονικά τιμολόγια διακινούνται συνήθως μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μέσω ειδικών φορέων που ασχολούνται με την ηλεκτρονική τιμολόγηση. Προβλέπεται ότι η χρήση των ηλεκτρονικών τιμολογήσεων θα φτάσουν στην πληρότητα μέσα στην επόμενη τριετία. Είναι εφικτό να χρησιμοποιούν όλες οι επιχειρήσεις τα ηλεκτρονικά τιμολόγια, διότι το διαδίκτυο είναι πολύ φτηνό και έτσι το κόστος για την πρόσβαση του είναι μηδαμινό. Η εξάπλωση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης δεν τίθεται μόνο στην Ελλάδα αλλά και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως είναι η Δανία, η Νορβηγία, η Ιταλία. Επίσης, προς την ηλεκτρονική τιμολόγηση έχει

προχωρήσει και η Τουρκία αλλά και χώρες της Λατινικής Αμερικής, οι οποίες προβλέπουν στην πάταξη της φοροδιαφυγής μέσα από την ηλεκτρονική τιμολόγηση.

Εκτός από τα οφέλη που έχει ο επιχειρηματίας, υπάρχουν και οφέλη προς το Δημόσιο από την χρήση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, τα οποία είναι:

- Μειωμένο κόστος στις κρατικές προμήθειες
- Καλύτερη λειτουργία και ενισχυμένη διαφάνεια των κρατικών λειτουργιών

Οι κρατικές προμήθειες αξιοποιούνται ήδη μέσα από τα ηλεκτρονικά συστήματα, κι έτσι είναι εύκολο να ληφθούν ηλεκτρονικά τιμολόγια από τους προμηθευτές του Ελληνικού Δημοσίου. Στην χώρα μας, οι κρατικές προμήθειες αποτελούν το 10-15% από το συνολικό όγκο που εμπορεύεται η χώρα. Έτσι με την χρήση των ηλεκτρονικών τιμολογίων για τις κρατικές προμήθειες, θα αποφέρει κέρδος στο Δημόσιο πάνω από 200 εκ. ευρώ σε ετήσια βάση. Χώρες όπως είναι η Ισπανία, η Ιταλία, η Νορβηγία και η Δανία, οι οποίες έχουν υιοθετήσει το σύστημα ηλεκτρονικής τιμολόγησης στις κρατικές του προμήθειες, έχουν μεγάλη αποτελεσματικότητα, και για αυτό το λόγο είναι σίγουρο ότι θα είναι εξίσου αποτελεσματικό και στην χώρα μας.

Μέσα από την υιοθέτηση των ηλεκτρονικών τιμολογήσεων, ένα σημαντικό θέμα που θα λύσει η χώρα είναι η φοροδιαφυγή. Αν αυτοματοποιηθούν οι φορολογικοί έλεγχοι, με την αποστολή των ηλεκτρονικών τιμολογήσεων στον αρμόδιο φορέα του Υπουργείου Οικονομικών, θα μειωθεί κατά μεγάλο ποσοστό η φοροδιαφυγή. Με την αποστολή των τιμολογίων στους αρμόδιους φορείς, θα δοθεί η δυνατότητα στις φορολογικές αρχές της οικονομίας μας, να ασκήσουν άμεσο έλεγχο στα παραστατικά που θα στέλνουν οι επιχειρήσεις. Έτσι θα προκύψουν τα εξής οφέλη στην οικονομία:

- Θα μειωθούν σε μεγάλο βαθμό, ή θα εξαλειφθούν τελείως τα ψεύτικα παραστατικά που παρουσιάζουν οι επιχειρήσεις μεταξύ τους.
- Οι φορολογικοί έλεγχοι θα αφορούν πλέον το σύνολο της οικονομίας και όχι μόνο ένα μέρος της, καθώς είναι πιο δύσκολο να ελέγχουν τα παραδοσιακά τιμολόγια πηγαίνοντας από επιχείρηση σε επιχείρηση. Επίσης, θα είναι πιο εύκολη η εύρεση των φορολογικών παραβάσεων.
- Με την ηλεκτρονική τιμολόγηση, θα ενημερώνονται οι αρμόδιοι της διοίκησης για το ποσό του ΦΠΑ που θα λάβουν. Έτσι, εφόσον η διοίκηση θα είναι γνώστης του

αναλογούντα ΦΠΑ, θα βελτιώσει περαιτέρω τον προγραμματισμό που αφορά τα φορολογικά έσοδα της οικονομίας μας.

Κάποιες από τις περιπτώσεις που θα εξαλείψει ή θα περιορίσει η χρήση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης είναι οι παρακάτω:

- ❖ Θα περιορίσει την χρησιμοποίηση των εικονικών φορολογικών στοιχείων που χρησιμοποιούν κάποιοι για ψεύτικες συναλλαγές
- ❖ Θα εξαλείψει τις επιχειρήσεις που είναι ουσιαστικά ανύπαρκτες, καθώς εκδίδουν ψεύτικα στοιχεία έτσι ώστε να προβούν σε πραγματικές και μη συναλλαγές
- ❖ Θα περιορίσει τις συναλλαγές που φαίνονται ως νόμιμες αλλά ουσιαστικά είναι παράνομες
- ❖ Θα περιορίσει την συμμετοχή των επιχειρήσεων σε απάτες που είναι συνεχόμενες
- ❖ Θα περιορίσει την εξωλογιστική φορολόγηση των επιχειρήσεων ή την φορολόγηση με ειδικό τρόπο
- ❖ Θα περιορίσει την απάτη στις συναλλαγές που δεν υπάρχουν ουσιαστικά

Η ηλεκτρονική τιμολόγηση έχει αποφέρει ήδη οφέλη σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, για αυτό εξάλλου υποστηρίζεται από τους αρμόδιους φορείς. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στις ευρωπαϊκές χώρες, η χρήση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης έχει βοηθήσει αρκετά στην πάταξη της φοροδιαφυγής. Συγκεκριμένα στην Πορτογαλία, μετά την υλοποίηση ενός πιλοτικού προγράμματος της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, η αύξηση είσπραξης του ΦΠΑ ήταν κατά 780εκ. ευρώ, (Δουκίδης & Λεκάκος, 2015, 5).

2.3.3.Πλεονεκτήματα από την Ηλεκτρονική Τραπεζική

Όπως τονίστηκε και παραπάνω, η επιβολή των capital controls στις ελληνικές τράπεζες αποτέλεσε έναν λόγο για την αύξηση της χρήσης της ηλεκτρονικής τραπεζικής. Οι χρήστες που

είναι εγγεγραμμένοι στην ηλεκτρονική τραπεζική έχουν αυξηθεί κατά 30% τους τελευταίους μήνες. Έτσι η ηλεκτρονική τραπεζική αποτελεί πλέον το κεντρικό δίκτυο με το οποίο συναλλάσσονται οι πολίτες, ενώ μέχρι πριν αποτελούσε μία εναλλακτική λύση για τις συναλλαγές.

Το πλεονέκτημα της ηλεκτρονικής τραπεζικής για τους καταναλωτές είναι ότι κερδίζουν χρόνο κατά την πραγματοποίηση των συναλλαγών τους, ενώ σημαντικό είναι και το οικονομικό όφελος που έχουν, καθώς το κόστος της ηλεκτρονικής αγοράς είναι μικρότερο από ότι είναι το παραδοσιακό εμπόριο. Δεν είναι απαραίτητη η φυσική παρουσία του καταναλωτή στο κατάστημα κι έτσι διευκολύνεται κι ο επιχειρηματίας, ο οποίος έχει κέρδος παρόλο που δεν χάνει χρόνο σε συναλλαγές με φυσική παρουσία του καταναλωτή.

Σύμφωνα με την έρευνα για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο, ο καταναλωτής μπορεί να έχει έως και 450 ευρώ σε ετήσια βάση αν χρησιμοποιεί την ηλεκτρονική τραπεζική για τις συναλλαγές του. Επίσης, υπολογίζεται ότι μπορεί να έχει όφελος κατά 13 ευρώ, μέσα στο οποίο συνυπολογίζεται και το κόστος μετακίνησης του καταναλωτή στο σημείο όπου θα γίνει η συναλλαγή. Αν οι συνολικές χρήστες της ηλεκτρονικής τραπεζικής φτάσουν το ποσοστό του μέσου όρου των ευρωπαϊκών χωρών που ανέρχεται στο 50%, τότε το όφελος για την εθνική μας οικονομία θα αγγίζει τα 1,5δισ ευρώ κάθε χρόνο, (Δουκίδης & Λεκάκος, 2015, 7).

2.4. Φραγμοί του Ηλεκτρονικού Εμπορίου

Ένας σημαντικός φραγμός στην επέκταση του ηλεκτρονικού εμπορίου οφείλεται στην δυσκολία που υπάρχει όσον αφορά την αναδιάρθρωση της επιχειρηματικής διαδικασίας. Για να υιοθετήσουν όλες οι επιχειρήσεις το ηλεκτρονικό εμπόριο απαιτείται αρκετό χρονικό διάστημα, καθώς πρέπει οι επιχειρήσεις να αποδεχθούν την μετατροπή της έντυπης διαδικασίας που ακολουθούσαν έως τώρα σε ηλεκτρονική διαδικασία. Αυτό απαιτεί επίσης και τον εκσυγχρονισμό των ήδη υπάρχοντων εξοπλισμών τους έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις νέες απαιτήσεις του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Ένας άλλος φραγμός αποτελεί η πολυπλοκότητα των ηλεκτρονικών συστημάτων πληροφορικής που απαιτούνται για την υλοποίηση του ηλεκτρονικού εμπορίου. Οι επιχειρηματίες δεν

διαθέτουν όλοι τις γνώσεις που απαιτούνται για την εύκολη και αποτελεσματική χρήση των υπολογιστών, με σκοπό την διευκόλυνσή τους. Αυτό είναι ένα θέμα που τους απωθεί από το γεγονός της υιοθέτησης του ηλεκτρονικού εμπορίου, εξαιτίας της άγνοιας που έχουν σε θέματα διαχείρισης της πληροφορικής.

Η έλλειψη ασφάλειας των προσωπικών στοιχείων του επιχειρηματία στο διαδίκτυο είναι επίσης ένας φραγμός. Υπάρχει φόβος από όλους τους πολίτες κατά την πραγματοποίηση μίας ηλεκτρονικής συναλλαγής, εξαιτίας της έκθεσης των προσωπικών τους δεδομένων, όπως είναι τα στοιχεία της πιστωτικής κάρτας ενός συναλλασσόμενου. Σήμερα όμως, η ασφάλεια κατά της ηλεκτρονικές συναλλαγές μπορούν να θεωρηθεί αρκετά υψηλή, καθώς έχουν δημιουργηθεί διάφορα προγράμματα κρυπτογράφησης τα οποία επιτρέπουν στον χρήστη να είναι σίγουρος για την αυθεντικότητα της ιστοσελίδας όπου κάνουν τις συναλλαγές τους.

Τέλος, υπάρχει μεγάλη δυσχέρεια όσον αφορά την εκτίμηση των πλεονεκτημάτων από την υιοθέτηση νέων εφαρμογών. Οι επιχειρηματίες είναι αρνητικοί στο γεγονός υιοθέτησης μίας νέας τεχνολογίας διότι δεν γνωρίζουν καθαρά το όφελος που θα έχουν από την ενέργεια αυτή. Ουσιαστικά, λαμβάνουν υπόψη τους το κόστος που θα έχουν με την άμεση αγορά μίας νέας εφαρμογής, χωρίς να συνυπολογίζουν τα μακροπρόθεσμα πιθανά οφέλη που θα έχουν από αυτή.

Οι φραγμοί αυτοί που αναφέρθηκαν παραπάνω είναι εύκολο να παρακαμφθούν, εφόσον υπάρχει η συνεχής ενημέρωση για το ηλεκτρονικό εμπόριο και τα οφέλη που θα αποφέρει στον επιχειρηματία, τον τελικό καταναλωτή και το κράτος με την ολική της εφαρμογή. Κι αυτό διότι δεδομένου της αύξησης της χρήσης του διαδικτύου τα τελευταία χρόνια, δεν είναι δυνατό να μην υπάρξει περαιτέρω ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, (Δοκανάρη & Μαγγιώρου, 2004, 35).

2.5.Μετατροπή σε cash lite

Η μετατροπή της χρήσης του χαρτονομίσματος σε ηλεκτρονική πληρωμή είναι γεγονός σε παγκόσμιο επίπεδο.

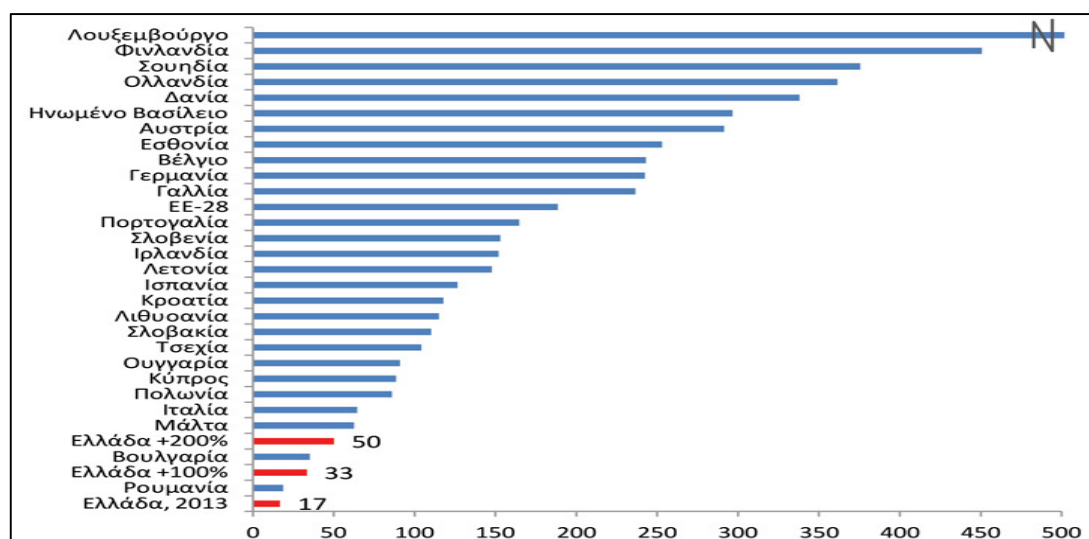
Συγκεκριμένα:

- Στον Καναδά και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, οι καταναλωτές ήδη χρησιμοποιούν για την διεκπεραίωση των συναλλαγών τους, περισσότερο την ηλεκτρονική μορφή χρήματος από ότι τα μετρητά.

- Σε χώρες όπως είναι η Βραζιλία, η Νότια Αφρική, το Μεξικό αλλά την Κολομβία, προωθείται το σύστημα της ηλεκτρονικής μεταφοράς των χρημάτων στους παρόχους τους, έτσι ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα στην κοινωνική παροχή.

Η κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα, όσον αφορά τις ηλεκτρονικές συναλλαγές δεν είναι το ίδιο καλή με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Σύμφωνα με την μελέτη της IOBE, η Ελλάδα βρίσκεται σε καλύτερη θέση μόνο συγκριτικά με την κατάσταση της Βουλγαρίας και της Κροατίας, (βλέπε Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1: Κατάταξη της Ελλάδας με βάση τον αριθμό συναλλαγών με ηλεκτρονικό μέσο πληρωμής ανά κάτοικο

Πηγή: ΣΕΠΕ, 2016

Σύμφωνα με τις πρόσφατες εξελίξεις στην τραπεζική κατάσταση που επικρατεί στην χώρα μας, αποδεικνύεται ότι υπερδιπλασιάστηκε ο αριθμός των συναλλαγών που γίνονται με κάρτες πληρωμής κατά τον Ιούλιο του 2015, με αύξηση κατά 105% στις εγχώριες συναλλαγές με κάρτες.

Κεφάλαιο 3^ο

ΜΕΣΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

3.1.E-banking & m-banking

Το e-banking είναι ένα τραπεζικό σύστημα και απαιτείται ο χρήστης να είναι κάτοχος τουλάχιστον ενός λογαριασμού σε μία τράπεζα. Επιτρέπει στον πελάτη να έχει πρόσβαση στις εξής συναλλαγές:

- ❖ Ενημέρωση για την κατάσταση του λογαριασμού του (υπόλοιπο, κινήσεις που έχουν γίνει τους τελευταίους μήνες)
- ❖ Επιτρέπει την μεταφορά χρημάτων σε συνδεδεμένους λογαριασμούς που τηρεί ο εκάστοτε πελάτης σε μία συγκεκριμένη τράπεζα
- ❖ Μπορεί να πιστώσει κανείς αυτόματα σε λογαριασμό τρίτου, μέσω εμβάσματος
- ❖ Πληρωμή διάφορων λογαριασμών προς:
 - Δημόσια Ταμεία
 - Παρόχους Τηλεπικοινωνίας
 - Ασφαλιστικές Υπηρεσίες
 - Και διάφορες άλλες εταιρίες που επιτρέπουν την πληρωμή μέσω ηλεκτρονικής τραπεζικής
- ❖ Έκδοση και εξαργύρωση εργόσημου
- ❖ Πληρωμή ανοικτών δανείων
- ❖ Αναζήτηση και εκτύπωση των συναλλαγών που έχει κάνει ο χρήστης στο παρελθόν
- ❖ Επαναφόρτιση προπληρωμένων καρτών
- ❖ Ενημέρωση για προθεσμιακή κατάθεση
- ❖ Διαχείριση των προσωπικών στοιχείων του χρήστη, έτσι ώστε να είναι περισσότερο ασφαλείς οι συναλλαγές

Με την εισχώρηση των έξυπνων τηλεφώνων στην αγορά, οι καταναλωτές ξεκίνησαν να χρησιμοποιούν το mobile banking, διότι τους προσφέρει αρκετά πλεονεκτήματα, όπως ακριβώς και το e-banking:

- Έχουν γρήγορη πρόσβαση σε αμέτρητες εφαρμογές μέσω του διαδικτύου
- Μπορούν να κάνουν συναλλαγές από οποιοδήποτε σημείο θέλουν χωρίς να υπάρχει περιορισμός στην τοποθεσία τους
- Δεν υπάρχει χρέωση για την χρήση της κινητής τραπεζικής
- Υπάρχει καλή ασφάλεια κατά τις συναλλαγές

Το 2009, μόλις 12 εκατομμύρια σε όλον τον κόσμο χρησιμοποιούσαν την κινητή τραπεζική, ενώ σήμερα ο αριθμός αυτός ξεπερνά τα 45 εκατομμύρια, (Gustke, 2010)

3.2.Paypal

Πρόκειται για μία επιχείρηση ηλεκτρονικού εμπορίου, η οποία έχει ως κύρια δραστηριότητα την μεταφορά χρημάτων αλλά και την πληρωμή μέσα από το διαδίκτυο. Το paypal είναι ουσιαστικά ένας λογαριασμός, ο οποίος μπορεί να αποκτηθεί από οποιονδήποτε μέσω ενός τραπεζικού λογαριασμού ή μίας χρεωστικής κάρτας. Ουσιαστικά αποτελεί τον διαμεσολαβητή ανάμεσα στους συναλλασσόμενους, βασισμένο στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Με το paypal μπορούν να γίνουν διάφορες πληρωμές, είτε για διαδικτυακές αγορές, είτε πληρωμές για τους ιστότοπους δημοπρασιών και άλλους χρήστες. Οι χρήστες επιβαρύνονται με κάποια τέλη για την χρήση του paypal.

Το paypal, από το 2002 έγινε θυγατρική της eBay, η οποία έχει την έδρα της στην Καλιφόρνια των ΗΠΑ. Στην Ευρώπη εμφανίστηκε το 2007, λειτουργώντας ως τράπεζα.

Σε περίπτωση που κάποιος κάνει μία αγορά αλλά τελικά δεν παραλάβει το προϊόν που πλήρωσε, τότε υπάρχει η δυνατότητα της παράθεσης παραπόνων, μέσα σε χρονικό διάστημα 45 ημερών, έτσι ώστε να δοθεί κάποια αποζημίωση, (Τζανιδάκης, 2011, 36).

3.3. Προπληρωμένες Κάρτες (prepaid cards)

Οι προπληρωμένες κάρτες αποτελούν το λεγόμενο πλαστικό πορτοφόλι και τις χρησιμοποιούν οι καταναλωτές έναντι της παραδοσιακής μορφής των χρημάτων, των μετρητών. Μία προπληρωμένη κάρτα έχει το όριο που ορίζει ο κάτοχος της. Η «φόρτιση» της προπληρωμένης κάρτας μπορεί να γίνει εάν:

- Πιστωθούν χρήματα μέσω της μεταφοράς από κάποιον τραπεζικό λογαριασμό
- Κατατεθούν απευθείας στην τράπεζα από την οποία εκδόθηκε η εκάστοτε προπληρωμένη κάρτα

Έτσι, ο κάτοχος της προπληρωμένης κάρτας δεν είναι αναγκασμένος να κάνει ανάληψη μετρητών από ένα τραπεζικό κατάστημα, αντίθετα μπορεί απλά να χρησιμοποιεί την ηλεκτρονική του κάρτα για τις συναλλαγές που θέλει. Μπορεί ουσιαστικά να ψωνίσει από εμπορικά καταστήματα που διαθέτουν POS, να κάνει ηλεκτρονικές παραγγελίες τοποθετώντας τα στοιχεία της κάρτας του.

Η ουσιώδη διαφορά της προπληρωμένης κάρτας και της πιστωτικής κάρτας είναι ότι τα χρήματα τα οποία ξοδεύει ο κάτοχος είναι απολύτως δικά του, με την έννοια ότι δεν ανήκουν στην τράπεζα. Λύνει τα χέρια σε όσους δεν μπορούν να αποκτήσουν μία πιστωτική κάρτα εξαιτίας μη ικανοποιητικής πιστοληπτικής ικανότητας.

Υπάρχουν δύο είδη προπληρωμένων καρτών:

1. Οι άυλες, οι οποίες έχουν ως μοναδική λειτουργία την πληρωμή για διαδικτυακές συναλλαγές
2. Και οι πλαστικές, οι οποίες έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά με τις χρεωστικές και τις πιστωτικές κάρτες, δηλαδή πέρα από την χρήση τους για αγορές, μπορεί κανείς να κάνει και ανάληψη μετρητών, (Άγης, 2013).

3.4.Paysafe

Η paysafe, αποτελεί ένα είδος προπληρωμένης κάρτας, την οποία αποκτά κανείς για την διεκπεραίωση συναλλαγών μέσω διαδικτύου, βάζοντας τον 16ψήφιο κωδικό από την κάρτα.

Ο τρόπος απόκτησης της paysafecard είναι πολύ απλός, καθώς σε παγκόσμιο επίπεδο υπάρχουν τουλάχιστον 500.000 σημεία όπου πωλούνται, όπως είναι τα σούπερ μάρκετ, διάφορα πρατήρια καυσίμων και περίπτερα. Έτσι, ο κάτοχος της paysafecard σε κάθε αγορά του πληρώνει μέσω της κάρτας του, χωρίς να καταβάλλει μετρητά, (paysafecard.com, 2016).

3.5. Google wallet

Το Google wallet υπάρχει εδώ και μία πενταετία, καθώς λανσαρίστηκε για πρώτη φορά το 2011. Αποτελεί ένα μέσο πληρωμής μέσω ειδικής εφαρμογής που έχει δημιουργηθεί και υπάρχει στα Smartphone. Είναι ένα εικονικό πορτοφόλι, καθώς ο χρήστης δεν έχει την παραδοσιακή μορφή των χρημάτων, καθώς έχει στην διάθεση του απλά μία εφαρμογή.

Για την απόκτηση του εικονικού πορτοφολιού της Google απαιτείται η εγγραφή στην πλατφόρμα της Google, έτσι ώστε να έχει προσωπικό λογαριασμό της Google. Στην συνέχεια, μέσω της ιστοσελίδας της wallet.google.com, μπορεί κανείς να δημιουργήσει το εικονικό πορτοφόλι του. Εφόσον δημιουργηθεί ο προσωπικό λογαριασμός και καταχωρηθεί ο ειδικός αριθμός PIN για την ασφάλεια του λογαριασμού, ο χρήστης κατεβάζει την εφαρμογή στο κινητό του, εφόσον έχει λογισμικό της Android ή iOS.

Η φόρτιση του εικονικού πορτοφολιού γίνεται μέσα από τον προσωπικό λογαριασμό που έχει ο χρήστης σε κάποια τράπεζα και η μεταφορά είναι χωρίς χρέωση. Αν όμως ο κάτοχος θέλει να μεταφέρει χρήματα από την χρεωστική ή την πιστωτική του κάρτα, τότε υπάρχει μία χρέωση της τάξης του 2,9%.

Με την Google wallet μπορεί να γίνουν οι εξής συναλλαγές:

- Συναλλαγές σε φυσικά καταστήματα ή μέσω διαδικτύου, όπου το όριο της σε καθημερινή βάση ανέρχεται στις 5.000\$
- Μεταφορά χρημάτων σε άλλους κατόχους της Google wallet

Τέλος, ο κάτοχος του λογαριασμού της Google wallet μπορεί να ξέρει ανά πάσα στιγμή τις συναλλαγές που πραγματοποιεί. Επίσης, δίνεται η δυνατότητα να διαγράψει κανείς τον λογαριασμό αυτόν, εφόσον δεν θέλει να χρησιμοποιεί πλέον το εικονικό πορτοφόλι.

3.6. Apple pay

Με την συγκεκριμένη εφαρμογή που μπορεί να γίνει μόνο μέσω των καινούριων κινητών τηλεφώνων της iPhone, ο καταναλωτής μπορεί να κάνει συναλλαγές μόνο με ένα άγγιγμα στο κινητό του τηλέφωνο. Πλέον μπορεί να χρησιμοποιήσει κανείς αντί για το iPhone, το apple watch και το ipad τα οποία επίσης επιτρέπουν την γρήγορη συναλλαγή.

Η εφαρμογή αυτή είναι πιο ασφαλής από την συνηθισμένη μορφή συναλλαγής μέσω μίας κάρτας. Όταν ο καταναλωτής δίνει την κάρτα, φαίνονται όλα τα προσωπικά στοιχεία που είναι αναγραφόμενα πάνω στην κάρτα. Ακόμη και σε περίπτωση απώλειας των συσκευών apple στα οποία έχει κανείς την εφαρμογή της apple pay, υπάρχει η δυνατότητα να καταργήσει την λειτουργία της apple pay και έτσι να μην μπορεί να κάνει συναλλαγές.

Με την apple pay, οι συναλλαγές που γίνονται δεν αποθηκεύονται. Ουσιαστικά η εφαρμογή αυτή προσφέρει το απόρρητο στις συναλλαγές.

3.7. Τεχνολογία NFC

Πρόκειται για το Near Field Communication, το οποίο επιτρέπει στην ανταλλαγή πληροφοριών των έξυπνων τηλεφώνων και των tablets μεταξύ τους αλλά και μεταξύ συγκεκριμένων καρτών πληρωμής. Ουσιαστικά η τεχνολογία αυτή, επιτρέπει να διαβαστεί το περιεχόμενο του κινητού τηλεφώνου ή του tablet.

Η τεχνολογία της NFC είναι χρηστική διότι αν σε μία μικρή ακτίνα κάποιων μέτρων βρίσκονται παραπάνω από 1 συσκευές που μπορεί να διαβάσει η συσκευή της NFC, τότε θα δημιουργηθεί πρόβλημα. Για αυτό και είναι απαραίτητο να κρατάει κανείς την συσκευή που θέλει να διαβαστεί πολύ κοντά στην συσκευή της NFC έτσι ώστε να μην υπάρχουν προβλήματα.

Λειτουργίες της NFC είναι:

- ✓ RFID Scanner (διαβάζει τις πληροφορίες που βρίσκονται σε μορφή τσιπ και έχουν πληροφορίες)
- ✓ Αντικαθιστά την πιστωτική κάρτα
- ✓ Αντικαθιστά την επαγγελματική κάρτα
- ✓ Επιτρέπει την σύνδεση με Wi-Fi και Bluetooth

3.8. Bitcoin

Το Bitcoin είναι ένα σύστημα το οποίο επιτρέπει τις ψηφιακές συναλλαγές μέσω διαδικτύου. Αποτελεί δηλαδή το ψηφιακό νόμισμα του καταναλωτή, το οποίο είναι αποθηκευμένο στο ψηφιακό του πορτοφόλι.

Είναι η πρώτη εφαρμογή που περιγράφηκε για πρώτη φορά το 1998 αλλά ουσιαστικά άρχισε να λειτουργεί το 2009. Ουσιαστικά δεν υπάρχει ιδιοκτήτης πίσω από το Bitcoin κι έτσι κάθε χρήστης ελέγχει το δικό του Bitcoin.

- ✓ Η λειτουργία του έχει ως βάση την επικοινωνία των υπολογιστών μέσω του δικτύου
- ✓ Υπάρχει έλεγχος όσων αφορά την δημιουργία του ψηφιακού νομίσματος, με σκοπό την προφύλαξη από φαινόμενα όπως είναι ο πληθωρισμός, έτσι ώστε να μην μειωθεί η αξία του ψηφιακού νομίσματος
- ✓ Επιτρέπει την ανταλλαγή των Bitcoins μεταξύ των χρηστών, σε οποιοδήποτε σημείο του πλανήτη κι αν βρίσκονται
- ✓ Το κόστος για την ανταλλαγή των Bitcoins είναι πολύ μικρό
- ✓ Δεν επιτρέπει την δυνατότητα αναστροφής της συναλλαγής που έχει γίνει στο παρελθόν, δεν μπορούμε δηλαδή να πάρουμε τα νομίσματα που στείλαμε σε άλλον χρήστη, εκτός κι αν τα στείλει ο ίδιος

3.9. Lite coin

- ✓ Το Litecoin είναι ένα διαδικτυακό νόμισμα, βασισμένο στις προδιαγραφές του Bitcoin
- ✓ Παρέχει πιο γρήγορες επιβεβαιώσεις για την κατάσταση της συναλλαγής που εξελίσσεται

- ✓ Είναι προγραμματισμένο έτσι ώστε να παράγει 84 εκατομμύρια νομίσματα, ξεπερνώντας κατά 4 φορές την δυνατότητα παραγωγής νομισμάτων του Bitcoin
- ✓ Υποστηρίζει περισσότερες συναλλαγές από ότι το Bitcoin
- ✓ Η εφαρμογή επιτρέπει την κρυπτογράφηση του ψηφιακού πορτοφολιού έτσι ώστε να γίνεται είσοδος με προσωπικούς κωδικούς με την ενημέρωση των συναλλαγών και του υπολοίπου

Κεφάλαιο 4^ο

ΑΧΡΗΜΑΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

4.1 Τι είναι αχρήματη οικονομία

Το χρήμα στην μορφή που κυκλοφορεί σήμερα, δηλαδή τοις μετρητοίς, αρχίζει να χάνει υπόσταση. Από το 2016 και έπειτα, προβλέπεται η εφαρμογή της αχρήματης οικονομίας στην κοινωνία. Η θέσπιση αυτού του μέτρου, αφορά την χρησιμοποίηση του πλαστικού χρήματος, καθώς οι τράπεζες θα αποτελούν τους μόνους μεσολαβητές, μεταξύ των ιδιωτών και των καταναλωτών.

Η διάδοση της αχρήματης οικονομίας είναι πιο ανεπτυγμένη κατά τις Ευρωπαϊκές Χώρες όπως είναι η Δανία, καθώς το ένα τρίτο του Δανικού πληθυσμού χρησιμοποιούν για την πληρωμή των συναλλαγών τους την εφαρμογή MobilePay, μεταφέροντας χρήματα μόνο με την χρήση ενός smart phone. Πέρα από την Δανία, την πρωτιά στην χρήση πλαστικού χρήματος έχουν και η Σουηδία και η Φιλανδία. Μάλιστα προβλέπεται ραγδαία η επέκταση της οικονομίας αυτής, καθώς οι χρήστες του πλαστικού χρήματος αυξάνονται ολοένα και πιο πολύ, εξαιτίας των ευκολιών που παρουσιάζει κατά την χρήση του.

4.2 Λύση ή οργανωμένο σχέδιο

Με την υιοθέτηση της αχρήματης οικονομίας, το τραπεζικό σύστημα θα έχει άμεση πρόσβαση στις συναλλαγές που κάνει ο εκάστοτε καταναλωτής και επιχειρηματίας. Σε κάθε συναλλαγή που θα διευθετεί ο άνθρωπος, θα καταγράφεται αυτόματα η αγορά αυτή στο σύστημα. Έτσι, με την πάροδο του χρόνου, θα καταρτιστεί μία «λίστα» με τις συναλλαγές που διαπράττει ο καθένας ξεχωριστά. Κάθε συναλλασσόμενος θα είναι καταγεγραμμένος στο τραπεζικό σύστημα, το οποίο όμως με την σειρά του θα επιφέρει τεράστια οφέλη στο κρατικό σύστημα, (Ανδρέοπουλος, 2015).

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η φοροδιαφυγή που στις μέρες μας φαντάζει τόσο εύκολη να φαντάζει πλέον όνειρο καθώς κανένας δεν θα μπορέσει να κρύψει τίποτα από το κράτος. Το μαύρο χρήμα και το έγκλημα θα μειωθούν σημαντικά καθώς δεν θα μπορούν να πραγματοποιούν μεταφορά τεράστιων ποσών με ηλεκτρονική μορφή χωρίς έλεγχο. Τέλος προσφέρει ένα τεράστιο πλεονέκτημα για τον επιχειρηματικό κόσμο, καθώς θα εξοικονομήσουν χρήματα, τα οποία θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν με πιο παραγωγικό τρόπο.

Όμως υπάρχει και η άλλη πλευρά της αχρήματης οικονομίας. Με όλες τις οικονομικές συναλλαγές που θα καταγράφονται θα αφαιρεθεί ο ιδιωτικός και προσωπικός χαρακτήρας που είχαν έως τώρα οι αγορές των καταναλωτών. Δεν θα υπάρχουν χρήματα στα χέρια μας άρα δεν θα είμαστε πότε ανεξάρτητοι, θα είμαστε εγκλωβισμένοι στην τυραννία που εμείς οι ίδιοι δημιουργήσαμε και πάντα θα υπάρχει ο φόβος του ηλεκτρονικού εγκλήματος καθώς εκτιμάται ότι θα αυξηθεί κατά πολύ.

Γενικότερα, σε παγκόσμιο επίπεδο υπάρχει η συζήτηση για κατάργηση της κλασικής μορφής του χρήματος που χρησιμοποιείται μέχρι σήμερα και αντικατάσταση του με το ηλεκτρονικό χρήμα. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι, ο οικονομολόγος Μπόφινγκερ, έθεσε το ζήτημα στην γερμανική κυβέρνηση, σημειώνοντας ότι θα πρέπει να συζητηθεί στη σύνοδο της Ομάδας των G7.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το χρήμα είναι ένα σημαντικό ζήτημα που απασχολεί τις κοινωνίες εδώ και πολλούς αιώνες. Ξεκινώντας από την ανταλλακτική οικονομία, όπου κυριαρχούσε η ανταλλαγή προϊόντων και υπηρεσιών μεταξύ των ανθρώπων, καταλήξαμε στην ψηφιακή συναλλαγή. Η εξέλιξη αυτή στην μορφή του συναλλάγματος που χρησιμοποιούμε είναι μεγάλη και όπως φαίνεται θα συνεχίσει να εξελίσσεται ακόμα περισσότερο.

Μετά την ανταλλακτική οικονομία, οι άνθρωποι άρχισαν να χρησιμοποιούν διάφορα μέταλλα τα οποία είχαν εσωτερική αξία, μάλιστα σε κάποιες περιπτώσεις όπως με τα χρυσά νομίσματα, υπήρχε μεγάλη εσωτερική αξία. Αργότερα, με την δημιουργία των τραπεζών και για πιο χρηστικούς λόγους άρχισαν να τυπώνονται χρήματα. Αυτή η μορφή χρημάτων δεν είχε ουσιαστική εσωτερική αξία, καθώς το τύπωμα των χαρτονομισμάτων γίνεται σε απλό χαρτί και τα κέρματα δεν έχουν ιδιαίτερη αξία.

Με την εξέλιξη της τεχνολογίας και την τάση των κοινωνιών να βάζουν τις τεχνολογικές εφευρέσεις στην ζωή τους, άρχισε η δημιουργία μίας νέας μορφής χρήματος για τις συναλλαγές. Έτσι, οι συναλλαγές πλέον μπορούν να διεκπεραιωθούν και μέσω μίας κάρτας ή μέσω κινητών τηλεφώνων.

Η ευκολία και τα οφέλη που προσφέρει η νέα μορφή συναλλαγής είναι αρκετά. Ο καταναλωτής είναι πιο ασφαλής κατά την διενέργεια των συναλλαγών του, καθώς δεν έχει πάνω του ρευστό χρήμα κι έτσι δεν διατρέχει τον κίνδυνο κλοπής. Η ασφάλεια που υπάρχει κατά τις διαδικτυακές συναλλαγές έχει μεγαλώσει αρκετά, χάρη στα προγράμματα κρυπτογράφησης.

Γενικά η εξέλιξη του χρήματος είναι πολύ ενδιαφέρουσα, ενώ πιο ενδιαφέρον θα παρουσιάσει από εδώ και στο εξής, καθώς άρχισαν να χρησιμοποιούνται τα ψηφιακά νομίσματα (Bitcoin, Litecoin).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

- Άγης Μάρκος 92013), «Μόδα οι προπληρωμένες κάρτες», Το ΒΗΜΑ (οικονομίας)
- Ανδρέοπουλος Θ. (2015), «Καταστρατήγηση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Προσωπικής Ζωής των Πολιτών- Αχρήματη κοινωνία υποχρεωτικά από το 2016: Για πρώτη φορά στην Ιστορία ιδιώτες και επιχειρήσεις θα ζουν αποκλειστικά και μόνο μέσω άλλων ιδιωτών (τραπεζών)!», pronews.gr
- Γρεβενίτου, Δημητρίου, Σωτηρούδη, (2014), «Τραπεζικό Σύστημα και e-Banking», Πτυχιακή Εργασία, ΑΤΕΙ Σερρών, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής
- Δοκανάρη & Μαγγιώρου (2004), «Συστήματα ηλεκτρονικού Εμπορίου B2B», ΑΤΕΙ Μεσολογγίου, Τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και την Οικονομία, Μεσολόγγι
- Δουκίδης & Λεκάκος, (2015), «Η προώθηση των σημαντικών ψηφιακών συναλλαγών (πληρωμές, τιμολόγηση, τραπεζική) για την στρατηγική αύξησης της ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας, αύξησης των δημοσίων εσόδων και πάταξης της φοροδιαφυγής», Εργαστήριο Ηλεκτρονικού Επιχειρείν και Ηλεκτρονικού Εμπορίου (ELTRUN), Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

- Καλιτσουνάκης Δημήτρης (1956), «ΤΟ ΧΡΗΜΑ, ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΩΡΙΑΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΙΝ», ΑΡΧΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΙΜΩΝ, ΤΕΥΧΟΣ Δ', ΤΟΜΟΣ 36ος
- Κανελλόπουλος Αθανάσιος (χ.χ.), «Σύγχρονες Οικονομικές Σκέψεις των Αρχαίων Ελλήνων»
- Μαριόλης Κωνσταντίνος (2016), «Οι τράπεζες μικραίνουν και γίνονται... ψηφιακές», Οικονομία, liberal.gr
- Νούλας, Α.Γ., «Χρήμα και Τράπεζες», Θεσσαλονίκη 2005
- Πετσίτης Κωνσταντίνος (2011), «Η χρήση συστημάτων e-commerce στις σύγχρονες επιχειρήσεις – η περίπτωση του e-procurement», Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα: Οργάνωση και Διοίκηση Βιομηχανικών Συστημάτων, Ειδίκευση: Logistics, Πανεπιστήμιο Πειραιώς
- Τζανιδάκης Χρήστος (2011), «Ηλεκτρονικό Εμπόριο Κίνδυνοι και Ασφάλεια», Πτυχιακή Εργασία, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων
- Τζέκου Σταυρούλα (2014), «Ηλεκτρονικό Επιχειρείν», Πτυχιακή Εργασία, ΤΕΙ Πειραιά, Διοίκηση και Οικονομία, Διοίκηση Επιχειρήσεων
- Τιβέριος, Μ. (1999), «Τράπεζες και τοκογλύφοι στην αρχαία Ελλάδα», Το Βήμα
- Φίλιππος Νικόλαος (2011), «Οι αρχαίοι Έλληνες και η οικονομία», Μύρτις

- Εφημερις της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας, Τεύχος Πρώτο, Νόμος υπ' αριθμό 3601, Κεφάλαιο Γ, Άρθρο 11
- Αργολική Αρχαική Βιβλιοθήκη Ιστορίας και Πολιτισμού, (2011), « Το νόμισμα στον αρχαίο Ελληνικό κόσμο», www.argolikivivliothiki.gr
- Pathfinder Team (2015), «Πιο κοντά σε αχρήματη οικονομία η Δανία», διαθέσιμο στο: <http://www.pathfinder.gr/news/4340847/pio-konta-se-ahrhmath-oikonomia-h-dania/>

Ξένη Βιβλιογραφία

- Edwards-Dowe Denise (2008), “E-Filing and E-Payments – The Way Forward”, Caribbean Organization of Tax Administration (COTA) General Assembly, Belize City
- Hauhgh Matthew (2014), “Barter economy”
<http://whatis.techtarget.com/definition/barter-economy>
- Gustke Constance, (2010), “5 reasons to use mobile banking”, Bankrate.com

Ιστοσελίδες

- <https://www.paysafecard.com/el-gr/buy/>
- <http://mashable.com/2014/07/14/google-wallet-for-beginners/#dpPeAA09Xuqg>
- <http://www.apple.com/apple-pay/>
- <http://blog.plaisio.gr/node/142>
- <https://bitcoin.org/el/faq#who-created-bitcoin>
- <http://osarena.net/logismiko/applications/litecoin.html>
- <http://bankablefrontier.com/what-we-do/going-cash-lite/>

- <http://www.sepe.gr/gr/research-studies/article/5108000/ouragos-tis-europis-stis-ilektronikes-pliromes-paramenei-i-ellada/>
- <http://www.avgi.gr/article/10951/5553135/aulo-chrema-proteinoun-oi-sophoi-tes-oikonomias>

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

Αουρέλα Τζέλο, 2017